Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XVIII, seria II nr. 4231 | 6 PAGINI — 30 BANI | Vineri, 21 decembrie 1962

XV ÎN ÎNTÎMPINAREA ANIVERSĂRII REPUBLICII

Alte întreprinderi au îndeplinit planul anual

● Pînă în ziua de 20 decembrie, 11 întreprinderi de industrie locală din București și-au îndeplinit planul anual. Industria locală a Capitalei a realizat o producție cu aproape 11 la sută mai mare decît anul trecut, creînd 83 de sortimente noi de produse de uz casnic și de consum.

Prin creșterea productivității muncii s-a obținut, de asemenea, un spor de producție în valoare de peste 20 de milioane lei, realizîndu-se și 10 milioane lei economii la prețul de cost.

● Sectorul liniei și mătăsii din Ministerul Industriei Ușoare și-a realizat cu zece zile mai devreme planul anual de producție.

În cursul anului, colectivele întreprinderilor din ramura mătăsii au creat circa 200 de articole noi, printre care țesături de mătase naturală în amestec cu lînă, noi țesături din fire artificiale ca : țesături pentru bluze de vînt și cămăși, pentru fețe de plăpumi și peste 800 de desene pentru imprimeuri de mătase. În sectorul industriei liniei au fost create mai mult de 400 de articole noi.

Ca urmare a reducerii prețului de cost al produselor, au fost realizate economii peste plan în valoare de circa 7 milioane lei.

(Agerpres)

Sărbătoarea majoratului

În sala Operei de stat din Timișoara, peste 600 de tineri muncitori, elevi, studenți din întreprinderile și școlile din oraș au fost sărbătoriți cu prilejul intrării lor în rîndul cetățenilor majori ai patriei. La aceasta festivitate au participat părinți, tovarăși de muncă și de învățătură ai celor sărbătoriți. În cuvintele lor, tinerii Ovidiu Lupescu, lăcătuș la „Electrometal" Timișoara, Ana Titeu, țesătoare din Arad, Valențiu Boiezan, student la Facultatea de chimie, Teodor Ardeleanu, lăcătuș la U.V.A. și alții au adus mulțumiri partidului și guvernului pentru minunatele condiții de muncă și de viață create.

Sărbătoriții au fost felicitați de activiști de partid și de stat, de reprezentanți ai organizațiilor obștești, de un grup de pionieri care le-a oferit flori.

O expoziție a măiestriei, priceperii și exigenței

La Uzinele „Electronica" din Capitală a fost amenajată o interesantă vitrină. În rafturile ei se află expusă colecția diferitelor tipuri de aparate de radio produse de întreprindere în decursul celor 14 ani care au trecut de la realizarea primului aparat romînesc de radio. Expoziția constituie o adevărată trecere în revistă a succeselor industriei producătoare de aparate de radio, de o vîrstă apropiată cu aceea a republicii noastre populare. Drumul de la „Record", modestul aparat fabricat în anul 1949 și pînă la ultimele tipuri apărute în 1962 cu performanțe tehnice superioare, demonstrează dezvoltarea acestui sector economic. Pentru a se realiza o producție sporită și de calitate întreprinderea s-a dezvoltat continuu fiind înzestrată cu benzi rulante, utilaje perfecționate și laboratoare de control. S-au introdus metode tehnologice avansate și au fost create cadre de muncitori, tehnicieni și ingineri cu înaltă calificare. Producția de aparate de radio a anului 1949 se realizează astăzi în mai puțin de o lună. Recordul ritmului de fabricație a fost stabilit recent : la un minut și jumătate un aparat de radio este expediat comerțului.

Zilele trecute, colectivul Uzinelor „Electronica" a marcat un nou eveniment : fabricarea aparatului de radio purtînd seria 1 400 000.

(Agerpres)

Manifestări culturale

IAȘI (de la coresp. nostru). — Duminică, colectiviștii din comuna Codăești, raionul Vaslui, au asistat la un bogat și interesant program artistic. În mijlocul lor au venit 50 de studenți — membri ai formației de teatru, orchestra de muzică populară și de muzică ușoară, și recitatori ai Institutului agronomic „Ion Ionescu de la Brad" din Iași. Sala de festivități a căminului cultural devenise neîncăpătoare. Programul prezentat a purtat titlul : „Înflorește țara mea" și a fost închinat zilei de 30 Decembrie.

Colectiviștii au apreciat în mod deosebit piesa de teatru „Meci la Chițăoani", recitatorii precum și programul orchestrei de muzică populară cu tema „Călătorie prin patria noastră socialistă".

După orele de muncă drumul spre casă trece și pe la bibliotecă. În fotografie : tinerii muncitori Minodora Griga și Ion Marian, doi dintre numeroșii prieteni ai cărții de la Fabrica de încălțăminte din Timișoara.

Foto : D. FLOREA

STEMĂ

— GH. TOMOZEI —

În fiece culoare
ce-o zămislește zorii
c-an vetre de jeratic,
au frémătat istorii...

În sonda care-ncearcă
statura să-și ridice
pe boltă, sub arcada
cununilor de spice ;
în brazii într-a căror
tulpină suie-aeve,
pămîntul țării, tînăr,
îmbelșugat de seve
și-n soarele ce-mbracă
în aur, stînci de aur,
înconjurat de flamuri
viu unduind-tezaur...

Iar între spice, steaua
de purpură, transpare
și luminează fluvii
și cîntece, din zare.
E umbra ei rotundă
ca o icoană-a pîinii
care, pe cerul țării,
pare o stemă-a mîinii !

Utemistul Ilie Văduva se pregătește să ia cuvîntul în conferința de alegere a comitetului comunal U.T.M. din Orlești, raionul Drăgășani. El așterne migălos pe hîrtie lucruri care să fie de folos noului comitet.

Peste 100 G. A. S. conectate la sistemul energetic național

Anul acesta încă 105 gospodării agricole de stat au fost conectate la sistemul energetic național, iar în alte 30 de unități lucrările sînt în curs de executare. În prezent, aproape toate G.A.S. sînt conectate la sistemul energetic al țării.

Ca urmare, gospodăriile agricole de stat folosesc pe scară tot mai largă energia electrică în producție. Anul trecut, de pildă, ele au consumat cu 21 milioane kW/ore mai mult decît în 1960, iar anul acesta cantitatea de energie electrică utilizată este cu mult mai mare față de anul trecut.

(Agerpres)

Recepție în cinstea participanților la cea de-a 17-a sesiune a C.A.E.R.

Președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Romîne, Ion Gheorghe Maurer a oferit joi seara, în saloanele Consiliului de Miniștri, o recepție în cinstea delegațiilor participante la cea de-a 17-a sesiune a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc.

Au participat tovarășii Gheorghe Apostol, Alexandru Bîrlădeanu, Mihai Dalea, Gheorghe Gaston Marin, membri ai C.C. al P.M.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, conducători ai instituțiilor centrale și ai organizațiilor obștești, oameni de știință și cultură.

Au luat parte șefii unor misiuni diplomatice acreditați în R. P. Romînă.

În timpul recepției, tovarășul Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri, a salutat pe oaspeți în numele C.C. al P.M.R., al Consiliului de Stat și al guvernului R. P. Romîne.

În numele șefilor delegațiilor participante la sesiune a răspuns P. Jaroszewicz, membru al C.C. al P.M.U.P., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R. P. Polone.

Recepția s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, de caldă prietenie.

(Agerpres)

Asemenea dirijorului celebru care mînuiește bagheta, bijutierului care dă naștere neîntrecutelor filigranuri, tînărul Iancu Ștefan, muncitor la Uzinele de mașini agricole „7 Noiembrie" din Craiova, poartă aparatul pe suprafața lucie a metalului. O dungă imperceptibilă și în urma ei sute de asemenea fascicole de lumini pe care le vedeți în fotografie.

Foto : D. FLOREA

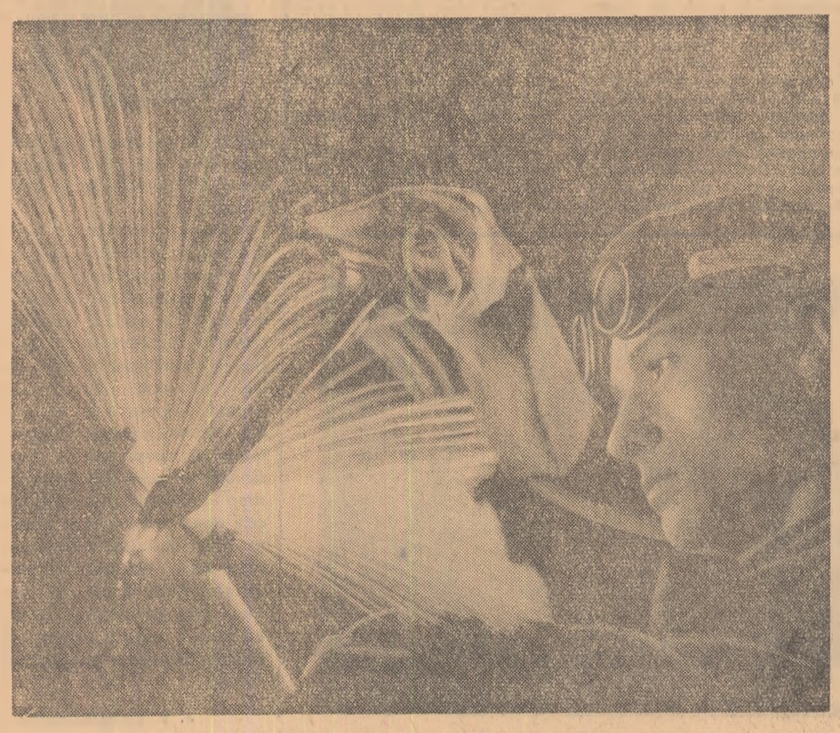

SUCCES CONCURSULUI TINERILOR ACTORI !

Tinerețea pe scenă

Sică Alexandrescu

artist al poporului

Astăzi începe concursul tinerilor actori. Vrînd-nevrînd, nu mă pot elibera de necesitatea comparațiilor. Îmi aduc aminte de ce se lega, în tinerețea mea, noțiunea de tînăr actor. Celor de azi le va fi greu să creadă. Am cunoscut un director de companie teatrală care, cînd i se prezenta un tînăr — în speranța unui angajament — îl măsura de sus și pînă jos ; dacă arăta cît de cît voinic, tînărul începea să devină interesant. Asta pentru că viitorul actor trebuia să ajute la cărat decorurilor și al geamantanelor cu costumele trupei, cînd pornea în turneu. Cam asta era soarta unui tînăr actor, destinat să devină foarte curînd un om îmbătrînit de timpuriu, cu fruntea încrețită de grija permanentă a angajamentului, de spectrul foamei.

Avem astăzi în țară aproape cincizeci de teatre, cea mai mare parte a actorilor ce compun aceste colective fiind formată din actori tineri, absolvenți proaspeți, sau de cîțiva ani ai Institutului de teatru, actorii tineri vin în mijlocul acestor ansambluri care abia îi așteaptă să apară în fața unui public entuziast și recunoscător.

Nu mai trebuie să reamintesc că locurile lor sînt asigurate, din moment ce au obținut diploma de absolvire, și că au angajamente permanente. E o realitate firească în țara noastră, dar care uimește atîta pe actorii din țările capitaliste, cînd în trecere pe la noi, află de condițiile create de regimul nostru slujitorilor scenei.

Și încă ceva — un lucru tot atît de important — actorul tînăr joacă din primii săi ani de debut. De la concepția antedeluviană — actorul tînăr să poarte cîțiva ani tava — și pînă la actorul tînăr de azi, care de cum se suie pe scenă e încercat în roluri de întindere și de răspundere, este însuși drumul revoluției care a avut loc în țara noastră și în domeniul teatral.

Critica teatrală, cantonată altădată la perimetrul Capitatei, îi urmărește cu dragoste pe tinerii actori din regiuni, după cum se acordă un interes tot mai sporit și celor ce lucrează în teatrele bucureștene. Creșterea, dezvoltarea, desăvîrșirea calităților artistice ale schimbului nostru de mîine, constituie preocuparea numărul unu a tuturor forurilor, care văd în tînăra gardă a teatrului nostru viitorul artistic al țării, pe cei care mîine vor continua să țină în mîinile lor tinere și entuziaste steagul lui Millo, al lui Iancu Petrescu, George Calboreanu sau Vasiliu-Birlic.

Urez tinerilor mei confrați veniți la concurs izbînzi desăvîrșite.

SCHIMBUL DE MÎINE

Traian Șelmaru

În mișcarea noastră teatrală, tineretul joacă un rol de primă însemnătate. Nu e vorba de încercări mai mult sau mai puțin izbutite ale unor începători. De cîțiva ani încoace, numeroase și deosebit de importante realizări se datoresc tineretului. În primul rînd tinerilor regizori. Celor mai buni dintre ei le este caracteristic faptul că nu se mulțumesc doar să pună în scenă cu talent una sau două piese pe stagiune, ci sentimentul răspunderii pentru teatrul nostru contemporan în ansamblul lui, conștiința că fac parte din rîndurile constructorilor culturii și artei socialiste în țara noastră. Din acest punct de vedere, remarcabil mi se pare, aportul lor în promovarea dramaturgiei originale contemporane, pasiunea cu care au pus în scenă cele mai interesante lucrări dramatice noi, în special acelea care dezbat probleme ale transformării conștiinței oamenilor. Regizori ca Radu Penciulescu, Lucian Giurchescu, Mihai Dimiu, D. Esrig, Dinu Cernescu, Lucian Pintilie, Farkaș Istvan, Valeriu Moisescu, manifestînd un dezvoltat simț al noului, încrederea și îndrăzneala de a promova acest nou, capacitatea ideologică și artistică de a-l duce la succes.

Educați în concepția marxist-leninistă despre viață și artă, tineri cetățeni ai unei societăți dominate de etica înaltă a comuniștilor, continuatori ai tradițiilor glorioase ale teatrului romînesc, lor le este comună solida temelie estetică a realismului socialist, de pe care fiecare se dezvoltă potrivit personalității sale proprii, îmbogățind paleta teatrului nostru cu varietate de căutări și modalități de expresie, în scopul creării unor spectacole captivante, cu o cît mai mare forță de înrîurire asupra maselor de spectatori. Concursul care începe astăzi este în această privință concludent.

Dispunînd de un număr apreciabil de creatori de spectacole, mișcării noastre teatrale i s-au adăugat tineri scenografi talentați și plini de fantezie. Paul Bortnovschi, Dan Nemțeanu, Camilo Osorovitz, Popescu-Udrițe,

(Continuare în pag. a VI-a)

La învățămîntul agrozootehnic de 3 ani

Lecții în strînsă legătură cu producția

Insemnări de la cîteva cercuri din raionul Băileși

În raionul Băilești cursurile agrozootehnice de trei ani se află acum în plină activitate.

În toate gospodăriile colective există săli pentru desfășurarea cursurilor, elevii au la îndemînă un material documentar bogat : manuale, diverse broșuri de specialitate, mulaje, planșe, mostre de plante etc. care-i ajută să înțeleagă mai bine cunoștințele agrozootehnice. Atenția principală trebuie îndreptată acum asupra bunei desfășurări a cursurilor, asupra sprijinirii cursanților în însușirea materialului predat.

FIECARE LECȚIE — BOGATĂ ÎN EXEMPLE

La gospodăria colectivă din Afumați am întîlnit o situație bună la învățătură. Cursanții sînt bine pregătiți, așteaptă cu nerăbdare lecțiile noi. Iată ce ne povestește inginerul agronom Nicolae Rașca, lectorul unuia din cercuri.

— Rolul principal în procesul de asimilare de către cursanți a materiei predate îl are felul în care este expusă și exemplificată lecția. Eu știu că pentru fiecare lecție trebuie să mă pregătesc intens. Cum procedez ? Să luăm de exemplu lecția „Solurile din zona de stepă și silvostepă". Am cercetat mai întîi manualul editat de Consiliul Superior al Agriculturii. Am făcut apel la capitolul respectiv din manualul inginerului agronom dar mai ales la caietul însemnărilor mele zilnice, care cuprinde un bogat material faptic din realitatea economică a gospodăriei colective. Pe baza acestui studiu mi-am făcut un plan de expunere. Am adus la lecție mostre a diferitelor soluri iar în tratarea lecției am insistat mai ales asupra solurilor de stepă, cu deosebire asupra cernoziomului ciocolatiu și castaniu. Acestea sînt soluri fertile care, după cum spun colectiviștii noștri, „niciodată nu te lasă". Ei le atribuie deci rolul hotărîtor în realizarea unor recolte sporite. Acest fel de a privi lucrurile a dus la plafonarea producțiilor vegetale în această comună. Recoltele realizate, e adevărat, sînt destul de ridicate, aș spune „liniștitoare". Anul acesta, de pildă, s-au obținut la porumb 3 600 kg boabe la hectar. Această producție este însă cu mult sub posibilitățile gospodăriei și mai ales sub nivelul producției pe care o poate da solul existent aici.

Am arătat atunci, a continuat tînărul inginer, că deși solul este foarte fertil, el nu reprezintă singurul factor în buna dezvoltare a plantelor. Cele mai multe ploi cad aici primăvara în timpul lucrărilor de semănat și toamna, iar vara, perioada în care culturile au nevoie de apă, precipitațiile sînt foarte sărace. Această lipsă de apă trebuie suplinită prin aplicarea unei agrotehnici corespunzătoare. Am însoțit expunerea cu calcule și exemple practice din viața gospodăriei. La brigada a doua, de pildă, echipa condusă de Iovănel Ilie, care a aplicat mai consecvent regulile agrotehnice, producția medie la hectar a fost de 4 800 kg porumb boabe. Dacă această producție s-ar fi obținut pe întreaga suprafață cultivată cu porumb pe întreaga gospodărie am fi înregistrat un plus de recoltă de 84 vagoane porumb.

Metoda aceasta de predare „a prins", iar eu am atins un dublu țel : întîi înrădăcinarea în mintea colectiviștilor a unor noțiuni temeinice de agrotehnică, iar în al doilea rînd documentarea pe baze științifice a posibilităților de dezvoltare a gospodăriei, demonstrînd caracterul realist al cifrelor planului de perspectivă. Este un exemplu. În același mod am procedat și la celelalte lecții, fiecare constituind, de fapt, un studiu, o cercetare profundă a problemelor dezvoltării și întăririi economico-organizatorice a gospodăriei.

UN LARG SCHIMB DE EXPERIENȚA

La cercul de agrotehnică din G.A.C. „Drumul socialismului" din comuna Rast (lector inginerul agronom Dobre Zamfirescu) există, de asemenea, un interes deosebit pentru ridicarea valorii practice a cursurilor.

— Aș fi putut — ne spune lectorul — să vin în sală, să vorbesc o oră și asta să fie lecția. Dar cred că nu mi-aș fi făcut în felul acesta datoria de a-i ajuta pe cursanți să învețe temeinic. Lecțiile trebuie să fie, totodată, și niște bogate schimburi de experiență.

În gospodăria noastră există brigăzi care au acumulat

VASILE BARAC
corespondentul „Scînteii tineretului" pentru regiunea Oltenia

(Continuare în pag. a IV-a)

Citiți

ÎN PAG. A II-A
TEMELE REPORTAJULUI de F. Brunea-Fox

PAG. A III-A
BACAUL DE IERI ȘI DE AZI

ÎN PAG. A V-A
Sesiunea integraliștilor și a calității

Macheta viitorului orăşel.

Se construieşte de zor „ORĂŞELUL COPIILOR"

Sîntem pe şantierul „Orăşelului copiilor" din Piaţa Palatului. Pretutindeni — tablă carton, placaj, becuri, masă plastică. 130 de oameni — arhitecţi, tîmplari, tinichigii, pictori, electricieni, lucrează de zor, modelînd fantezia în forme concrete : o zebră, un pitic, o rachetă...

Ca în fiecare an, cei mari se îngrijesc de bucuriile celor mici. Anul acesta, lîngă bradul înalt de aproape 40 de metri, aşezat în mijlocul pieţii, va exista un tren. Să ne închipuim cum va arăta. În faţa Ateneului în gara danumită „Moş Gerilă", staţionează trenul. Are o locomotivă colorată cu mult roşu şi un şir de vagoane. Călătorii — fireşte, copii, — s-au urcat şi s-au instalat. Un şuerat şi însuşi Moş Gerilă porneşte locomotiva. Trenul ocoleşte cîţiva brazi, trece printr-un teren „accidentat", depăşeşte un lac îngheţat unde un pescar încearcă să prindă un peşte şi ajunge la bradul din mijlocul pieţii. Aici trenul coteşte în jurul bradului, atras parcă de luminile acestuia şi ajunge, deodată, în faţa unei bariere. De fapt e vorba de o girafă, care-şi ridică capul, lăsînd trenul copiilor să înainteze. Urmează un tunel, şi călătoria ia sfîrşit. Copiii se vor îndrepta firesc spre alte puncte de atracţie ale orăşelului. Vor zăbovi mult lîngă bradul uriaş, încîntaţi de ghirlandele luminoase ce-şi schimbă în fiecare clipă culorile, vor merge în căsuţa cu telefon de unde vor lua legătură direct cu Moş Gerilă (ştiu ei ce să-l întrebe !), se vor opri în faţa televizorului pentru a-l vedea pe Aşchiuţă sau...

Am mai putea vorbi despre racheta cosmică cu portretele primilor cosmonauţi — pe care copiii îi cunosc atît de bine — despre labirintul cu oglinzi, despre multe altele. Constructorii orăşelului lucrează doar la peste 30 de obiective. Dar întrerupem anticipaţia ; copiii vor descoperi ei înşişi, rînd pe rînd, toate surprizele din orăşelul lor

V. CONSTANTI. NESCU

Pregătiri pentru revelion

La Bucureşti

Revelionul este aşteptat cu pregătiri intense la facultăţile universităţii din Bucureşti. Brigada artistică a Facultăţii de filologie, de pildă, şi-a mobilizat toate formaţiile pentru noaptea de 31 decembrie. Orchestra de muzică uşoară şi soliştii secţiei de engleză şi germană, pregătesc un program din muzica popoarelor. Interpreţii de cîntece populare vor fi prezenţi şi ei cu un program nou. Echipa „pluguşorului" şi-a definitivat tradiţionalele urări studenţeşti.

Studenţii Facultăţii de matematică au inclus în programul de revelion recitări din poezia lirică contemporană, un recital de muzică uşoară şi altele. S-a organizat o echipă de studenţi care se va ocupa de desfăşurarea jocurilor-surpriză, de concursurile de dans şi de împărţirea darurilor.

VOICU LUCIA
studentă

La Cîmpina

200 de tineri muncitori şi elevi, fruntaşi în muncă şi la învăţătură din oraşul Cîmpina vor întîmpina noul an la „carnavalul tineretului" organizat de comitetul orăşenesc U.T.M.

Pregătirile au început încă de pe acum. Au fost procurate materiale de ornamentaţie, au fost tipărite invitaţiile etc. Cu ajutorul profesorilor de la şcolile medii şi a inginerilor din uzine, s-au alcătuit întrebări pentru concursul fulger „Prin întreprinderile oraşului". Un colectiv de creaţie condus de inginerul cercetător Traian Moguţa de la Institutul de cercetări foraje şi extracţie a compus deja „pluguşorul" şi răvaşele ce vor fi dăruite fruntaşilor în muncă. Repetiţiile brigăzii artistice de agitaţie de la I.R.A. sînt în toi. A fost stabilit repertoriul orchestrei, compusă din cei mai buni instrumentişti din oraş.

Moş Gerilă va „scutura" din pom daruri frumoase şi bogate pentru cîştigătorii diferitelor concursuri şi, mai cu seamă, răvaşe cu adrese precise.

I. TEOHARIDE

La Braşov

Mii de oameni ai muncii din regiunea Braşov vor petrece revelionul la restaurantele din Braşov, Predeal, Sibiu, Mediaş şi din celelalte oraşe ale regiunii. Numeroşi oameni ai muncii din uzine şi fabrici vor întîmpina noul an la cluburile marilor întreprinderi, unde formaţiile artistice de amatori vor prezenta bogate programe. De asemenea, pregătirile pentru revelion sînt pe terminate la cabanele din munţi şi staţiunile balneo-climaterice.

La Suceava

Şi la cabanele din regiunea Suceava se fac intense pregătiri în vederea organizării revelionului : au fost amenajate şi reparate drumurile şi cărările ce duc la cabane, s-a adus un bogat sortiment de produse alimentare, băuturi şi fructe. Pregătirile pentru sărbătorirea Anului Nou se fac în toate întreprinderile şi instituţiile ca şi la căminele culturale de pe cuprinsul regiunii. Brigăzile artistice de agitaţie pregătesc pentru această seară programe speciale. Pentru a veni în sprijinul lor, casa regională a creaţiei populare a tipărit şi difuzat la căminele culturale 30 000 de pliante cu texte pentru brigăzi.

Temele reportajului

de F. Brunea-Fox

Reţin din vizita şi dialogul recent cu cei din Ferentari — nu i-am mai văzut de la instalarea lor acum cîţiva ani în frumosul cvartal cu sute de apartamente, ridicat pe fosta paragină bucureşteană denumită prin antiteză cu tristeţea ei „Cîmpul Veseliei" — un amănunt semnificativ din punct de vedere mnemonic, ca să zic aşa. În amintirea locatarilor s-a estompat imaginea „mahalalei", în care şi-au dus decenii în şir amarul, luptîndu-se cu noroiul, cu bezna, cu nepăsarea primarilor de odinioară. Psihologia explică asemenea fenomene, ce se produc ca o urmare a transplantării oamenilor în condiţii superioare de viaţă. Confortul, belşugul, mulţumirea sufletească, într-un cuvînt bunăstarea posedă această proprietate vitală, în care şi distanţa operează ca un miraj. N-am fost emoţionat aflînd de la Gagarin că, de la mare înălţime, pămîntul apare albastru ?

Cu asemenea miraculoase „amnezii" s-a întîlnit frecvent şi în Floreasca, în Griviţa Roşie, în Pieptănari, în alte oraşe ale ţării, reporterul vîrstnic al periferiilor de odinioară, al mizeriei şi dramelor sociale, nu exclusiv bucureştene.

Din aceste elemente standard a fost plămădit, între cele două războaie, reportajul. În el se reflectau cele două chipuri ale epocii, cel al nevoiaşului lamelic şi asuprit, cel al burgheziei rapace şi ghiftuite. Boala, foamea, şomajul, sinuciderile erau ale celui dintîi ; turpitudinea, frauda, desmăţul, luxul, reprezentau apanajul celeilalte.

Monarhia tutela aceste moravuri ale clasei conducătoare, din care se întrupta şi, nicioată bunăoară, meseria de avocat n-a fost mai prosperă, sălile tribunalului mai iarmaroc, aprozii de la cabinetele parchetului mai rotofei şi grefierii mai surmenaţi. Necinstea devenise o investiţie, un capital aducător de beneficii şi o virtute de mare preţ în ochii burgheziei. Cu cît cineva se dovedise mai dibaci, mai original în reţeta vreunei lovituri cu atît meritele sale creşteau.

Pentru casele cu fete de măritat „digranda", mulţumită zestrei astronomice, un gras cazier judiciar al ginerelui prevala o diplomă de medic, un titlu profesoral. Excrocheria, malversaţiunea, delapidarea ajunseseră o artă şi o tehnică, şi îmi aduc aminte că nepreţuitul prieten N. D. Cocea, în tinereţe reporter dinamic, era aşa de uluit ori de cîte ori ieşea la iveală o potlogărie măiastră, încît plănuise o triologie în care să se oglindească geniul vast al răului ajuns la apogeu sub dinastia hohenzollernilor. Îmi împărtăşise ideea triplului roman din care îmi amintesc un amănunt interesant privitor la epigrafele menite să servească drept subtitluri sau numai să preceadă simbolic fiecare volum în parte :

„Lumina", „Apa", „Aerul" — aşa chibzuia să-şi denumească ciclul, folosind cele trei elemente primordiale ale vieţii, pentru a reflecta în fiecare din ele o zonă purtînd emblema monarhiei acaparatoare, imorală şi nesăţioasă. Această operă de jaf ce a contaminat epoca, înrăind şi mai tare apetenţa burgheziei oricum predispusă congenital la necinste Cocea o vedea desfăşurîndu-se pe etape biologice şi cotropind ineluctabil sursele elementare de viaţă ale poporului.

Îmi amintesc că interesat de idee, i-am cerut să-mi precizeze cu ce material social o va eşafoda şi o va construi epic. Ca să mă lămurească, Nicu Cocea a scos din sertarul biroului un maldăr de dosare şi mape doldora de documente, tăieturi din ziare, pagini din Monitorul Oficial, copii din arhiva tribunalelor, scrisori de la oameni politici şi de la muncitori — toate categoriile potrivit îndreptarului pomenit mai sus. De pildă, compartimentul etichetat „Lumină" cuprindea în afară (şi pentru contrast) de piese referitoare la bezna fizică şi intelectuală a satelor cu opaiţ şi gazoniţă — o stufoasă documentare asupra faimoaselor panamale ale electricităţii (afacerea tramvaielor liberale, matrapazlîcurile primariale de la U.C.B., afacerea fabricilor de becuri etc., etc.).

În enunţatul capitol intra familial şi odiseea focului. Prin această denumire se subînţelege acel lanţ de incendii ce făceau „tabula rasa" din cogeamite antrepozitele cu mărfuri de la război rămase ale Statului. De exemplu cele de la Geagoga, golite în prealabil de mărfurile în valoare de zeci de milioane şi cărăbănite în pivniţele unei şleahte de traficanţi, ocrotiţi ai oamenilor politici şi ai autorităţilor copăitaşe.

De asemenea, se înţelege acel răstimp de apocalipsă, cînd focului îi revenea misiunea de a arde probele necinstei negustoreşti — precum acea serie de incendii criminale de la Galaţi — 1925-1930 — însă fără să ardă şi conştiinţa vinovaţilor, puşi la adăpost de vîlvătăi din bunăvoinţa prefectului de poliţie, complice al angrosiştilor „auto-bancrutaţi".

Pentru fişierul „Apă", Cocea adunase o grămadă de documente, începînd cu cişmelele publice ciordite de nişte edili averescani şi isprăvind cu afacerea şlepurilor dunărene cumpărate de la Stat, cu un fleac de parale, de către un armator brăilean ; sau afacerile de baraterie în care erau amestecaţi exportatorii de cherestea, societăţi de asigurare şi căpitani de vapor levantini, specializaţi în scufundarea cargoboturilor în largul mării „fără durere".

Lumină, apă, mă rog. Rezervoare grase pentru alimentarea romanelor respective. Le cunoşteam, constituiau şi leit motivul reportajului meu. Dar „aerul" ?

Şi în această zonă foiau profitorii. Tuburile de oxigen importate din străinătate pentru întreprinderea „Frigul" (deşi se găseau la preţ mult mai ieftin în ţară), panamaua de la I.A.R., industria aeronautică română exploatată de nişte capitalişti francezi — acestea şi altele pe care le-am uitat, figurau din belşug în dosarul lui Cocea.

E regretabil că nu i-a fost dat să-şi realizeze proiectul, care ar fi îmbogăţit literatura noastră satirică cu o serie reprezentativă de figuri ale regimului trecut. Epoca monarhică însă nu a rămas nezugrăvită în fresca istoriei politice şi sociale a literaturii noastre. Scriitorul satiric, causticul pamfletar Ludo a fixat-o în seria sa de volume atît de evocatoare, de documentate şi instructive.

★

Trecutul e un balast în memoria reporterului vîrstnic, de care e fericit să se scuture plivind-o de buruienile reminiscenţelor hîde, purificînd-o şi regenerînd-o cu imaginile şi emoţiile puternice ale vieţii noi trăite de el astăzi.

Vizitînd în urmă cu cîteva luni, după 30 de ani absenţă, oraşul său natal Iaşul, nu l-a recunoscut. Lăsase un tîrg bătrîn şi gîrbovit şi regăsise un alt oraş, nou, trepidant de activitate, tînăr. Notase chiar în prima zi a revederii.

Un peisaj orăşenesc nou — Galaţi, Constanţa, Craiova — cum e acel ivit uimitor chiar sub ochii locuitorilor respectivi e ca o încîntătoare şaradă nu numai arhitectonică, ci şi tipografică. Ne-am obişnuit cu bucureşteanul, ploieşteanul, craioveanul etc., silindu-se să descopere privindu-l, o trăsătură cîndva sau încă adineauri familiară : casa veche cu păpădia crescută în jghiabul acoperişului. Aşa încerci să identifici chimic sau roengenian o pictură veche, pitită sub pasta portretului contemporan. Degeaba. Reactivele memoriei nu operează. Motivat. Căci tabloul e nou de la pînză pînă la subiect. Exclamări ca : „Nu-mi recunosc cartierul", „Nici nu mai ştiu cum a fost strada mea" au devenit truisme admirative curente.

Ce să mai vorbim de cineva care după o lungă absenţă îşi închipuie că pe urmele din trecut îşi mai poate suprapune paşii ? Îşi va da seama imediat că trebuie să-i facă din nou ca un turist abordînd pentru prima oară itinerarul.

S-a înţeles că reflecţiile acestea privesc Iaşul, pe care rivna creatoare a oamenilor însufleţiţi de partid şi-a propus să-l dureze da capo. De la hartă şi pînă la paratrăznet. De la caldarîm şi pînă la portştergarul din baia locatarului. Pînă la moviliţa cu nisip de Jijia pentru hîrjoana copiilor în scuarul şi el nou al cvartalului. E muncă nu glumă să construieşti un oraş din temelie, croind o altă albie aşezării, rectificînd o geografie municipală, asemănătoare de cînd există, cu o farfurie pleznită. Străzile, uliţele pe care am călcat în tinereţe au fost aşa cum le-au zămislit fantezia naturii, cum le-au improvizat soarta lamentabilă a oamenilor, decenii şi decenii. Primari, coţcari, politicieni cu acareturi în inima tîrgului, deasupra nivelului geografic şi social al urbei hîrbuite de mizerie şi incurie edilitară, n-au făcut decît să ajute degradarea.

Şi iată că într-o bună zi cu soare, peisajul cioburit a fost adunat cu hîrleţul şi transportat cu camioanele şi tărăboanţele la muzeu. Pe locul lui curăţat, pînă la stratul virgin, s-a desenat o hartă nouă. O anatomie nouă a regenerat căi de circulaţie vitală, căi respiratorii, şi iată conturîndu-se cu sute de blocuri imaginea nouă a Iaşului.

Reportajul pe care i l-aş consacra ar putea începe, ostentativ, cu cel mai recent şi mai înalt imobil ieşean : blocul-turn. E ca un gheizer al vieţii impetuoase de azi, ţîşnit din sumedenia clădirilor moderne şi de asemenea noi, construcţii ce au transformat de cîţiva ani aspectul bătrînei urbe. Ar trebui ca acestui turn de 12 etaje, în ferestrele căruia (multe cum n-au avut odinioară laolaltă toate bojdeucile Socolei şi Nicolinei) ba soarele, ba neonul fac cu schimbul — ar trebui, cred, să i se opună arhitectonic pentru jocul contrastelor nu numai istorice), turnul cenuşiu al Goliei. El nu mai domină cu buinţele din vîrf peisajul cetăţii. Acum e sub nivelul optic al copiilor, cînd ochii acestora hoinăresc fermecaţi prin panorama nouă a Iaşului, văzută de pe ultima terasă a blocului-turn, durat din osîndia zilelor noastre.

De la această imagine iniţială ar pleca justificat monografia celui mai tînăr martor al epocii noastre, cetăţeanul ivit pe lume în ceţăţeanul ivit pe lume în cea dintîi vară a eliberării. Legănat de primele cîntece ale brigadierilor, ridicînd molozurile războiului, perforînd primele tuneluri. Crescut cu eflorescenţa epocii, cu parcurile, stadioanele, cu escavatoarele. Cu elevatorul care l-a ridicat frumuşel de graniţă ca să-l instaleze în apartamentul blocului nou din Păcurari, răsărit miraculos peste noapte, ca în poveste. E firesc ca pe retina acestui martor să se suprapună concomitent şi basmul şi actualitatea deopotrivă de frumoasă şi ar fi emoţionant să-l înregistrezi pe o peliculă de film documentar, urmărind cu un ochi sloveie vrăjite ale cărţii, cătînd cu celălalt ochi la feeria străzii, interferînd poemul cu realitatea din afară ca două oglinzi reflectîndu-se reciproc.

★

Reportajul „senzaţional". Cuvîntului i s-a dat uneori interpretări greşite. M-ar ispiti o reconsiderare a lui, pe planul reportajului actual, constructiv, oglinditor de realităţi excepţionale, deşi aparent simple. Cred că tot ce se creează astăzi la noi — din grija şi sub îndrumarea partidului şi a guvernului nostru — indiferent de dimensiunea obiectului — ac sau tractor — este senzaţional. Ceea ce dă acest caracter deosebit epocii noastre socialiste, ceea ce-l dilată limitele dincolo de măsura strictă a fiecărei realizări luate în parte, este acea fervoare faustiană a muncitorului pentru tot ce zămislişte. Acest combustibil lăuntric iradiază palpitant pe tabloul muncii.

În lumina aceasta magică, toate gesturile, toate eforturile, toate trudirile oamenilor se aseamănă, ca într-o apoteoză.

Şi, fiindcă peste puţine zile serbăm al 15-lea An Nou al Republicii, an într-adevăr nou cu viaţă nouă pe care o trăim astăzi, îmi vine în minte cu duioşie, revelionul unui tînăr mecanic de locomotivă. L-am cunoscut acum cîţiva ani în trenul Bucureşti—Craiova. Plecase — mi-a povestit el — cu inima îndoită la Timişoara, în cursă obişnuită. Însurat de un an îşi lăsase soţia în durerile facerii şi asta îl obseda în timp ce-şi conduce maşina. Fochistul, om mai în vîrstă, a reuşit să-l liniştească, arătîndu-i că astăzi cu asistenţa medicală deosebită ce se acordă femeii în casele de naştere, un asemenea eveniment nu este legat de nici un risc, nu ca înainte, cînd mamele munciteare trebuiau să recurgă la oficiul babelor, fiindcă nu găseau acces la puţinele maternităţi, care nu primeau decît pe sprînceană şi cu recomandaţii electorale. Liniştit, tînărul mecanic şi-a condus locomotiva cu vigilenţă şi destoinicie, depăşind sarcina la tonaj. La Timişoara cînd a oprit l-a întîmpinat şeful gării.

— „La mulţi ani, tovarăşe. Îţi string de trei ori mîna. Pentru Anul Nou, pentru că ai adus trenul la timp şi ţi-ai depăşit norma la tonaj, şi pentru succesul de familie. Eşti tată. Soţia e bine şi te sărută. Uite telegrama".

— Băiat, a îngăimat tînărul tată.

— Chiar doi, l-a informat admirativ şi emoţionat şeful staţiei. Hai să ciocnim un pahar cu vin.

UMBRE TRECUTE Lumini prezente

Tinerii de 18 ani din raionul 30 Decembrie din Capitală şi-au sărbătorit majoratul la Casa de cultură. În fotografie : aspect din timpul festivităţii.

Foto : D. FLOREA

ÎN ANII REPUBLICII

Am văzut lumina zilei în anul în care în patria noastră a devenit stăpînă libertatea. Aşadar, sînt născut cu 3 ani mai devreme decît republica noastră dragă. Am crescut şi am trăit în aceşti ani plini de avînt şi frumuseţi necunoscînd trecutul dureros decît din cărţi şi din cele povestite de oameni. Înainte de a mă naşte satul nostru era un lăcaş al mizeriei, al neştiinţei de carte, sute de oameni sărmani. Oamenii se certau pentru un petec de pămînt, plăteau dijme la boieri, munceau din zori pînă în noapte pentru o bucată de pîine. Analfabeţi ? Erau cu sutele. Şcoală, cămin cultural, bibliotecă erau lucruri la care nici nu se puteau gîndi părinţii mei şi atîţia alţi obidiţi.

Cum arată satul acum ? Dacă aş fi poet aş scrie un poem frumos. Aş cînta în el tînăra noastră gospodărie colectivă în care toţi muncim cu drag. Aş cînta producţiile mari pe care le-am obţinut în primii ani de muncă în comun, apele Dîmboviţei care ne udă grădinile de zarzavat, becul electric care luminează uliţele şi casele, şcoala, căminul cultural, magazinul. I-aş cînta pe tinerii noştri din colectivă şi pe cei din brigada artistică de agitaţie. Dar noi ne cîntăm în cor bucuriile noastre. Cîntăm în zilele de sărbătoare Republica şi slăvim partidul. Moşia noastră comună de peste 1 000 ha este o părticică din ţara noastră dragă. Aci pe întinsele tarlale ale colectivei lucrăm cu hărnicie. Dorim să facem din gospodăria noastră o grădină tot mai rodnică şi înfloritoare, din satul nostru, un loc luminos al bunăstării. Dacă aş fi întrebat ce mi-a dat Republica, aş răspunde simplu : totul. Lumină şi soare, muncă descătuşată, voie bună şi aripi. Aripi pe care ni le clădeşte şi ni le ocroteşte iubitul nostru partid.

CONSTANTIN PETRESCU
secretarul organizaţiei U.T.M. din brigada I de cîmp de la G.A.C. Cătunu, regiunea Ploieşti

Seri distractive

Pentru a organiza în mod cît mai plăcut timpul liber al elevilor, comitetul U.T.M. de la Şcoala tehnică de radio din Timişoara (secretar Trendler Ioan) a luat iniţiativa de a organiza, în colaborare cu Şcoala tehnică sanitară din localitate, seri distractive comune. Într-o simbătă, gazdele sînt cei de la „radio", simbăta cealaltă cei de la „sanitar". În cadrul ultimei manifestări de acest gen, în organizaţia anului I A a avut loc un program de scenete satirice din viaţa şcolii. Au fost apreciaţi de cei din sală interpreţii Tătaru Sergiu, Berca Mircea, Craus Leopold, fruntaşi la învăţătură.

C. VLĂDOREANU
student

Veronica Porumbacu: „Poezii"

Din colecţia „Cele mai frumoase poezii"

Spaţiul nu ne îngăduie să insistăm asupra variatelor aspecte sub care se cristalizează talentul Veronicăi Porumbacu, deşi ar fi fost interesant să-i urmărim mai pe îndelete evoluţia şi să-i surprindem cît mai exact ipostazele. Un volum antologic întemeiat pe o selecţie riguroasă — cum este acesta — se invită singur la atari investigaţii. Ele n-ar fi deloc inutile, gîndindu-ne că autoarea a întreprins probabil ea însăşi selecţia, emiţînd astfel indirect o judecată de valoare retrospectivă atunci cînd a păstrat din întinsa ei producţie lirică doar o parte. Volumul pe care îl discutăm e, aşa dar, reprezentativ pentru unghiul de vedere actual al Veronicăi Porumbacu. Potrivit acestui unghi, numeroase piese socotite cu ani în urmă drept viabile, sînt eliminate astăzi din categoria „celor mai frumoase poezii" şi trecute în rîndul celor depăşite.

Ca urmare, din volumele „Anii aceştia" (1950), „Mărturii" (1951) şi „Prietenii mei" (1953) reţine pentru antologie abia două-trei poeme, în care are credinţa că modalitatea artistică folosită nu vehiculează banalităţi, expresii forţate, şabloane, discursivităţi, retorisme sau viziuni idilice, ci însemnări ce anunţă o problematică şi o atitudine predominant curentă în plachetele de mai tîrziu, cînd poezia fdptului divers, oda encomiastică, portretul naturalist, descripţia de suprafaţă sau anecdota versificată în metru clasic, sînt sacrificate curajos în favoarea meditaţiei lirice cu implicaţii etice sau a poemului ce valorifică la modul subiectiv sentimente şi împrejurări de largă semnificaţie umană. Poeta se converteşte din „martor" şi „cronicar" în participant, evidenţiindu-se în prim plan pe ea însăşi ca expresie a contemporaneităţii, trăind prin sine şi nu prin eroi obiectivaţi, preferîndu-l lui „el" pe „eu" şi lui „ei" pe „noi". Antologia ajunge să capete în felul acesta şi o desluşibilă unitate stilistică, permiţîndu-i cititorului să descopere cu relativă uşurinţă filiaţiile existente între poemele scrise în vremea debuturilor şi acelea compuse în anii din urmă.

CRONICA LITERARĂ

Lirica de sugestie, de notaţie şi introspecţie cultivată în ultimele volume reînoadă astfel un fir început încă în „La capătul lui 38" şi în „Visele Babei Dochia", cînd Veronica Porumbacu întreprindea primele sale sondaje în sufletul omenesc, voia să „îmbrăţişeze toţi copiii de pe pămînt" („Ecouri") şi ştia că „inima" ei „bate în tot universul" („Zile lungi"). Peste ani, poeta reia vechile unelte, eliminînd însă teribilismele, atitudinea expresionistă, juvenilitatea şi jocul cuvintelor. Beneficiind de experienţa dobîndită în epoca existau cu altele insuficient rotunjite artistic. Situaţia se repetă la un alt nivel, şi în această ultimă carte, unde cititorul poate disocia printre „cele mai frumoase poezii" şi unele mai puţin reprezentative („Paleta", „De toamnă", „Pe chei" ş.a.), dar şi altele vădind incontestabile împliniri artistice. Paul Georgescu semnala, în prefaţa sa, preferinţa poetei pentru etic şi tendinţa ei de a-şi orna textele cu aforisme proprii. Preferinţa e mai veche, fiinţînd încă în „Visele Babei Dochia", ea s-a materializat, apoi, în întruchipări particulare diverse şi în vo-

asiduului contact cu realitatea imediată („Mărturii", „Prietenii mei"), ea prinde să realizeze, în cele din urmă, acea „faziune a obiectivului cu subiectivul, a istoriei cu cotidianul" de care vorbeşte Paul Georgescu în prefaţa antologiei.

De-a lungul anilor, poezia Veronicăi Porumbacu a evoluat, cîştigînd succesiv în autenticitate, realism şi profunzime, chiar dacă nu întotdeauna fructul străduinţilor a fost la înălţimea intenţiilor şi chiar dacă în acelaşi volum poemele realizate co-

lumele ulterioare, explicitînd nu arareori poziţia politică a autoarei faţă de diferitele probleme abordate în poezia sa. E drept că la un moment dat tratarea era superficială, iar intervenţia exterioară, marşînd în retorism. Scurtarea realităţii sociale şi psihologice se făcea nu arareori din unghiuri suprasolicitate, poeta preferind efervescenţei creatoare şi strădaniei spre continuă împrospătare, formulele comode şi atitudinea manieristică. Urme de atari concesii mai persistă şi în antologie. Dar nu sub forma cultului pentru „faptul divers", ci sub aceea a navigării încă uneori la suprafaţă sau a tratării, în variante, a aceluiaşi leit-motiv fundamental (parţial ciclul de „Inedite" şi chiar „Dimineţile simple"). Dar nu e mai puţin adevărat că pe măsura realizării pomenitei osmoze dintre obiectiv şi subiectiv, aspectul etic devine în chip strucutural coloana vertebrală a multor compoziţii, iar dezbaterile cu caracter moral cîştigă în profunzime, veridicitate şi forţă educativă intrinsecă. E cazul cu deosebire al ciclului intitulat „Ceasul încrederii" una dintre cele mai izbutite suite lirice ale poetei. Performanţa nu e singulară. O întîlnim în ipostaze diverse şi în alte poeme incluse în antologie. E vorba în primul rînd de acelea care elogiază sufletul pur al femeii însetate de pace şi de iubire („Cîntecul fetelor"), apoi de acelea care reconstituie, prin resortul amintirii, momente cutremurătoare ale ultimului război mondial („Apocalipsa"), sau de acelea în care poeta glosează aforistic, preferînd expresia paradoxală („Dialectică", „Destinul") ori încearcă definiri ale inefabilului, apelînd la sugestie şi asociaţie, ca în „Tăcerea". Retorica e eliminată de data aceasta din arsenalul de mijloace poetice, ca şi discursivitatea plată sau plutirea la suprafaţă. Desfăşurării în spaţiu, prin adiţionare de elemente eterogene sau prin diluare, ca şi imaginii arborescente crescute aerian, fără suport terestru, i se preferă în atari cazuri prospecţia în adîncuri, expresia concisă la obiect. metafora revelatoare şi simbolul încărcat de înţelesuri, iar ideii abstracte şi proiecţiei schematice, efortul de a aduce în prim plan omenescul, cu luminile şi umbrele sale, cu dramele şi bucuriile lui, cu succesele şi autobiruirile lui.

Avem însă credinţa că desăvîrşirile în poezie nu sînt nici odată absolute şi că autodepăşirile sînt posibile. Veronica Porumbacu a dovedit-o şi pînă acum. Sîntem siguri că va dovedi-o şi de aci înainte.

AUREL MARTIN

Muzică de cameră de Beethoven

Preocupat ca sectorul „muzică de cameră" să fie reprezentat cît mai bine, astfel încît să intereseze cît mai mulţi iubitori ai muzicii, Casa de discuri „Electrecord" a dat la iveală discul cuprinzînd două sonate pentru violoncel şi pian de Beethoven. Este un domeniu în care compozitorul s-a manifestat mai puţin şi ocazional, dar în care geniul său creator şi-a pus o pecete tot atît de autentică şi viguroasă. Demn de subliniat e faptul că, în asemenea sonate, pianului nu i se acordase mai înainte un rol important. Beethoven este compozitorul care creează primele

CRONICA DISCULUI

modele de adevărat duet muzical, cînd cele două instrumente dialoghează de la egal la egal.

Se cuvine relevată, în mod deosebit, prima parte a Sonatei nr. 2 în sol minor op. 5 în care aflăm o gamă largă de sentimente, de la visarea calmă şi tristeţea îngîndurată, la pasiunea tumultoasă şi plină de elan ; tot astfel, scherzo din Sonata în la major op. 69, una din cele mai interesante pagini lăsate de compozitor, în care ritmica, în permanent contratimp este susţinută cu brio de cele două instrumente. Interpretarea, datorită violoncelistului Radu Aldulescu şi pianistului Carlo Zecchi, se distinge prin participarea intens afectivă a acestor artişti la redarea bogatului conţinut al muzicii.

J. V. PANDELESCU

Să ne cunoaștem PATRIA

Bacăul DE IERI ȘI DE AZI

Întinzîndu-se în umbra Ceahlăului, de la dramaticele Chei ale Bicazului, pînă la dealurile cu podgorii ale Focșanilor, regiunea Bacău îmbină legenda străveche cu triumful socialismului. Urmele trecutelor domnii moldovene se amestecă strălucitoare, cu marile cetăți ale industriei noastre moderne: Cetatea Neamțului și Bicazul, valea mănăstirilor întrate în istoria neamului și Onești, marele arbore de cauciuc al Romîniei democrat-populare... Drumul Romanului, învăluit în colburi, legînd Suceava de Neamț a fost bătut de-atîtea ori de arcașii și plăieșii lui Ștefan Voievod. Pe deasupra lui trec astăzi spre zare rețele de înaltă tensiune, nesfîrșite cărări de putere și lumină curgînd spre inima și laturile țării.

E prima lună a iernii. In văzduhul înflorit de cea dintîi ninsoare, dinspre valea mănăstirilor sună, răsună, bătute în dungă, clopotele care-au vestit izbînzile lui Ștefan cel mare. Prin vînt parcă tropotă călăreții lui Ștefan. Deasupra, norii închipuie bătălii trecute. Sub ei se amestecă în vînt cîntecul sirenelor de la Săvinești și Borzești, cîntec ce curge parcă dintr-o imensă orgă eoliană. Pe aici au trăit și au intrat în istorie, la fel de furtunoși ca și domnitorul din vechime, Eminescu și Sadoveanu. In ținutul de sub Ceahlău și-au scris trecerea prin lume, cu linii și culori care fac încîntarea ochiului. Grigorescu și Tonitza, cel dintîi la Agapia, al doilea, sus în munte, la Durău. Către Neamț, la vale, în sat la Humulești a învățat buchiile și s-a scăldat în Ozana cea frumos luminoasă marele povestitor Ion Creangă care a dăruit lumii nemuritoarele „Amintiri din copilărie" ce „se citesc cu aceeași plăcere de la șapte la șaptezeci de ani". La Văratic, gînditorul Ibrăileanu a lucrat la romanul „Adela" și tot aici Veronica Micle, marea dragoste a luceafărului poeziei romînești, a închis ochii pentru totdeauna.

Ținutul Bacăului, bogat în măreție istorică, dar prăbușit veacuri de-a rîndul în sărăcie, a cunoscut, în anii de democrație populară, întoarcerea la viață și intrarea definitivă într-o epocă glorioasă. Istoria biruințelor sale socialiste a căpătat cu vremea dimensiuni ce uimesc pe toți călătorii care poposesc aici din multe colțuri de lume. De necrezut, scria un inginer străin într-o carte de impresii, referindu-se la orașul Onești, de necrezut că s-au putut așeza una peste alta atîtea cărămizi doar în cîțiva ani; se construiește într-un ritm care te umple de respect; instalațiile dv. sînt dintre cele mai moderne din lume, iar în ce privește blocurile de locuit, totul e făcut cu bun gust, cu farmec, cu grijă pentru cei ce vin să locuiască în ele".

Nu ne căutați pe harta veche: lipseam

În regiunea Bacău se cuprind fostele județe Roman, Neamț și Bacău. La miază-noapte și apus străjuie culmile fumegoase ale Ceahlăului, ale munților Bistriței, Oituzului, Trotușului și Neamțului. Aici, în sus, pe apa Trotușului, iar mai apoi pe a Bistriței, rostogolindu-se vijelioasă între maluri abrupte, se înșiră cea mai mare parte dintre cele vreo cincisprezece orașe în care se concentrează forța industrială a regiunii: petrochimică, metalurgică, minieră, textilă. Zeletinul și Moineștii sînt punctele de extracție ale aurului negru. Bazinul carbonifer Comănești rivalizează din punct de vedere al calității cărbunelui, cu cel de la Petrila. La Tg. Ocna se extrage sare; subsolul de aici, s-a calculat, poate hrăni întreaga țară aproape opt sute de ani. Cetățile chimiei — Săvinești, Roznov, Borzești, Onești și lanțul celor zece hidrocentrale dintre Bacău și Piatra Neamț, precum și Hidrocentrala „V. I. Lenin" de la Bicaz, toate create numai în anii de democrație populară, fac ca industria regiunii să fie de aproape șapte ori mai puternică decît tot ceea ce a realizat burghezia pe aceste meleaguri.

In trecut, multe dintre localitățile înșirate mai sus, erau „spații ale tăcerii". Burghezia, nepăsătoare de soarta țării, jefuia, cu minimum de investiții, petrolul, cărbunele, sarea și lemnul. Din producția globală a celor trei județe, exploatarea și prelucrarea lemnului ocupa 40 la sută. Munții erau despăduriți și nu se mai planta nimic în locul pădurilor tăiate. Lemnul era scos din țară pe Bistrița, pe Siret și pe Dunăre. Culmile pleșuve goale, măcinate de vînturi și puhoaie, abia în anii noștri au fost replantate.

Vechile orașe ale regiunii, tîrguri moldovene mizere, locuri unde „nu se întîmpla nimic", se treceau în sărăcie și neputință. Punctele lor cardinale erau pelagra, tuberculoza, sărăcia și mortalitatea infantilă. Județele Roman și Neamț ocupau (tristă glorie) locul I și III pe țară în ceea ce privește pelagra. Foamea făcea ravagii cumplite.

Buhuși, Sascut, Moinești, Roman, Adjud, Tg. Neamț, considerate pe atunci orășele de frunte, erau luminate electric doar pe străzile din centru. Roznov, Săvinești, Bicaz, Borzești existau pe hartă ca așezări țărănești, locuite de oameni care munceau pămînt cu dijmă.

Grija partidului și guvernului nostru de a ridica la o treaptă de dezvoltare modernă toate regiunile țării, bazîndu-se pe specificul fiecăreia, a făcut ca din 1948, anul naționalizării, și pînă în prezent, regiunea Bacău să devină centrul industriei petrochimice și cel mai de seamă producător de electricitate. Săvinești, Roznov, Borzești s-au transformat în cîțiva ani, din niște sătulețe umile în adevărate orașe. Iar la Onești, pe Trotuș, acolo unde la Rafinăria nr. 10 se face cracarea catalitică a petrolului și va rodi în curînd marele arbore de cauciuc al Romîniei, a luat ființă unul dintre cele mai moderne orașe din Moldova în care trăiesc peste 50 000 de locuitori. Odinioară, satul, răsfirat sub poală de deal, nu atrăgea atenția prin nimic. Alexandru Vlahuță, cîntărețul „Romîniei pitorești", trecător prin Oneștii vechi, n-a găsit nimic vrednic de notat, ochii lui s-au oprit o clipă doar asupra peisajului, singurul lucru care putea reține atenția călătorului. Onești, în 1962, la cîțiva ani, de la apariția lui pe harta patriei, e orașul cu o superbă linie arhitectonică. I se spune „orașul fără istorie" — e totodată și orașul fără mahalale, termoficat în întregime, cu o magistrală învăluită noaptea în lumina ca de vis a neonului. Floare din beton, fier și lumină peste care curge aroma munților amorțiți de ger. Cinematografe, club, dispensare, școli. Elevul Dan Popescu, fiul unui rafinor, văzîndu-mă cercetînd harta de pe peretele clasei lor, mi-a spus:

— Harta aceea e veche, nu ne căutați pe ea, lipseam cînd au făcut-o.

Harta nu e mai veche de zece ani, dar orașul Onești lipsea, Onești, Roznov, Borzești, Săvinești lipsesc de pe harta veche. Ele au devenit prezențe monumentale în peisajul socialist al patriei în răstimpul cît cartografii, terminînd o serie de hărți au pus jos compasele și culorile ca să se odihnească, apoi să se apuce din nou de lucru.

Ținutul din umbra Ceahlăului, colindat odinioară de zimbri, suie necontenit în istoria civilizației moderne.

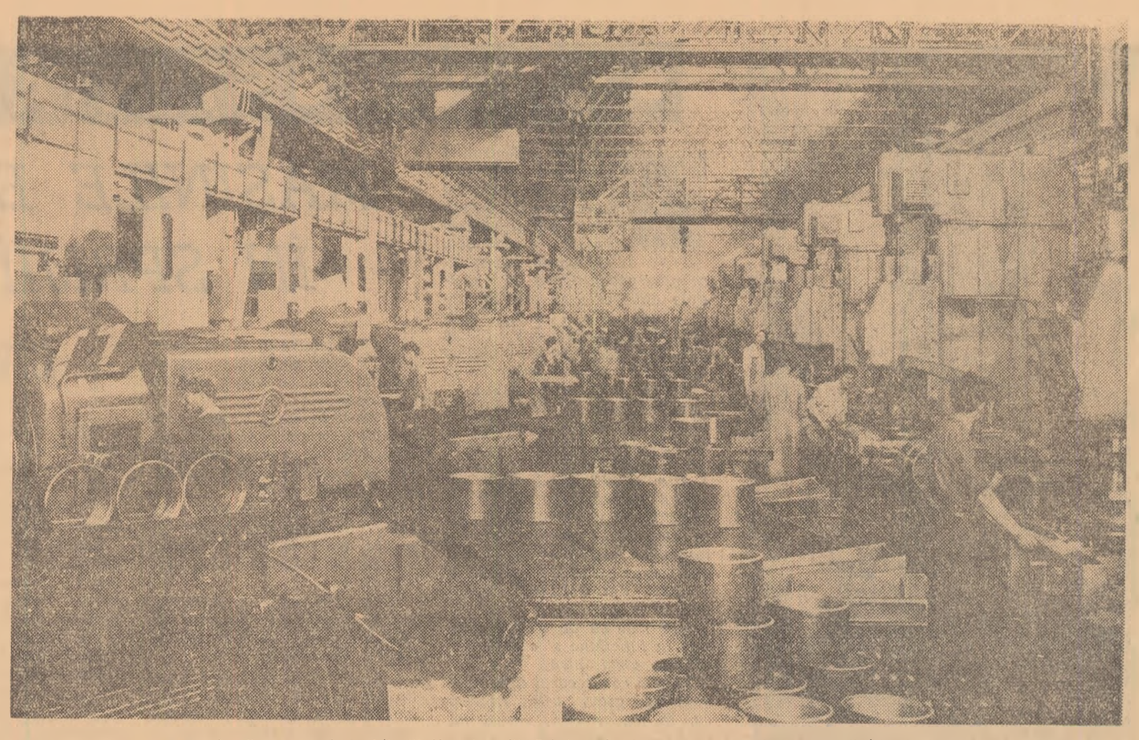

...La Roman a fost ridicată din temelii Fabrica de țevi — cea mai de seamă din țară.

Onești înaintează pe verticală. Munții trimit spre ferestrele largi aroma ierburilor.

Constelații noi

La începutul verii anului 1960 s-au călătorit pe Bistrița la vale cele din urmă plute. Și tot atunci, cea mai vijelioasă apă a Moldovei, învingătoare, veacuri de-a rîndul, în bătălia cu munții, s-a sucit din drum, apucînd calea prin tunelul de aducțiune săpat în inima munte lui Botoșanu. În iulie 1960, Bistrița învinsă își începu suișul în văzduhul patriei ca să azvîrle peste întinderi noi constelații. Uriașul plan de electrificare a țării începea să se împlinească. Și între munții ca pereții unui grandios arc de triumf, oamenii își sărbătoreau izbînda.

Hidrocentrala „V. I. Lenin" de la Bicaz și celelalte unități producătoare de energie electrică și termică din ținutul Bacăului livrează astăzi mai mulți kilovați/oră decît producea toată Romînia anului 1938. Epoca feștilei de seu și a lămpii cu fitilul înmuiat în gaz a apus pentru totdeauna. Pe lacul de acumulare, colindat de vaporașe și bărci, împrejmuit de stațiuni de odihnă, cu hoteluri alpine, se răsfrîng, noaptea, constelațiile de dincolo de vîrful adîncit în nori al Ceahlăului. Constelațiile, izvorînd din inima Uzinei Stejarul, de la Termocentralele Borzești și Comănești împînzesc Moldova toată și se răsfrîng, răsturnate, în cîmpia cerului. Cerul de deasupra Moldovei primește noaptea lumina adunată din puhoaiele Bistriței...

În 1948, anul naționalizării, în regiunea Bacău, producția chimică reprezenta 527 000 lei (prețuri actuale). Din țițeiul scos cu mijloace primitive la Moinești și Zemeș se extrăgeau motorine și benzine în rafinăriile cu capacitate redusă din Moinești. Trenuri întregi, mii de cisterne, luau drumul străinătății în trecut. Capitalul străin strangula dezvoltarea industriei autohtone. În ce privește salinele, acestea produceau atît cît încăpea în solnițele gospodinelor.

Romînia socialistă, datorită grijii partidului, a pus bazele unei industrii petrochimice moderne care să satisfacă cerințele crescînde ale industriei noastre în general și ale agriculturii. Și astfel, în ținutul Bacăului, bogat în resurse naturale, au luat ființă, ajungînd să se impună în scurtă vreme și pe plan mondial, Rafinăria nr. 10 și Combinatul de cauciuc de la Onești, Uzina relon-rolan de la Săvinești și Combinatul de îngrășăminte azotoase de la Roznov.

Astăzi, țițeiul din valea Moineștilor, sarea de la Tg. Ocna, apa Bistriței, cărbunii din bazinul Comăneștilor, gazele naturale... și aerul, prelucrate în rafinăriile moderne ale Oneștiului și Săvineștilor produc bunuri incalculabile, benzine, motorine, fibre sintetice, fenol, acetonă, vopseluri, medicamente, parfumuri — în total cîteva sute de sortimente. Producția chimică a regiunii a crescut de aproape o sută de ori față de anul 1938. In viitorul apropiat Combinatul de îngrășăminte azotoase va da 210 000 tone îngrășăminte din care se va putea îngrăși o suprafață de 800 000 ha, fapt care va face să se obțină un spor de recoltă de 200 000 tone grîu și 210 000 tone porumb, iar Uzinele relon-rolan de la Săvinești, vor da 13 000 tone fibre din care se pot confecționa 17 000 000 costume bărbătești.

Lemnul, trupul alb al brazilor din sihlele munților, jefuit cu lăcomie de lup în trecut, intră acum în mod rațional, în fabricile de hîrtie de la Bacău și Piatra Neamț și se schimbă în albul de zăpadă al foii pe care gîndesc, în nopți adînci, poeții.

Săvinești, Secția de filatură. Albul de zăpadă al fibrelor sintetice se îmbină armonios cu verdele ghivecelor de flori, cu lumina fluorescentă și covoarele oltenești — — armonia luminii și a muncii libere.

Pridvoare însorite

Decembrie. Sus, în ținutul Bacăului, ninge. Clopoțeii vîntului gonesc de-a dura spre văi. Ninge. Satele de sub brîul munților, dimineața, fumegă liniștit. Parașutați din înălțimi, fulgii scămoși trec prin aerul tare ca rachiul și se așează pe acoperișurile de draniță și pe luncile în care grîul răsărit în toamnă își încîlcește firele în pămînt. Dîre de sănii, lucioase, străbat ulițele. La colțul caselor, gospodarii găsesc în zori urme de iepuri și de vulpi. Iarnă. Satele o întîmpină liniștite — gospodăriile colective și-au adunat bucatele în hambare — și se pregătesc pentru primăvara viitoare, febril și robust. Iernile de altădată, Moldova le trăia cu spaimă, în sărăcie neagră. „Căci sărăcia, spunea președintele gospodăriei din Hlăpești, venea de-a dura la vale și se oprea la noi pînă-n iarna cealaltă". Adică, an de an, sărăcia asta, prăvălită de sus (cîți de la boieri), se oploșea în ulicioarele satelor moldovene și rămînea acolo, grea ca bolovanii, pentru veșnicie. În cele trei foste județe peste care se întinde regiunea Bacău, pămîntul era împărțit după cum urmează: 68 la sută în mîna boierilor, restul... restul în mîinile cui apucase să-l însface, dînd în schimb bani grei, sunători, cu prilejul unor simulacre de reformă agrară. O statistică, datată 1938, arată că în județele Roman (prin excelență cerealier) și Bacău, 80 la sută din țărani nu posedau atelaje agricole. Plugul de lemn și grapa de mărăcini, iată uneltele cu care moldoveanul scormonea pămîntul ca să arunce în el sămînța. Iarna însemna atunci mizerie, molimă și frig.

Iarna care se așterne acum găsește satele regiunii Bacău la adăpost de sărăcie și nevoi. Clopoțeii vîntului îngînă un cîntec de bucurie.

Moldova se cufunda în iernile de altădată ca într-un întuneric de peșteră. Nopțile de catran au dispărut. Numai pe deasupra satelor din regiunea Bacău șuieră în vînt 350 km cablu de la rețelele de înaltă tensiune. În pridvoarele, meșteșugit înflorite cu dalta, zăpada capătă reflexe de smalț, împrumutate de la becul răsărit deasupra ușii.

În martie, în regiunea Bacău s-a înfăptuit colectivizarea deplină. Deservite de un uriaș parc de mașini și tractoare, gospodăriile colective au smuls pămîntului, în condiții de climă parțial secetoase, recolte care depășesc totuși pe cele strînse în anii de vîrf din vechea Romînie burghezo-moșierească. Sînt rezultatele unei agriculturi raționale, științifice, îndrumată de specialiști cu înaltă calificare. La Păstrăveni și Țibucani, în raionul Tg. Neamț, porumbul a dat în jur de 5 000 kg boabe la hectar, la Homocea, în Adjud și la Săucești, în Bacău, s-au strîns aproape 2 000 kg grîu la hectar. N-a plouat la vreme, în schimb în aprilie, cînd mustul primăverii se sleise de-acum sub vînturi, peste ogoare a fost dezvăluită de om o ninsoare ciudată — fulgii albi ai azotului produși în combinatul de la Roznov, împrăștiați pe ogoare, a dat acestora rezistență și putere...

În lupta cu seceta, știința a biruit. Anual în cuprinsul regiunii Bacău, funcționează școli cu durată de cîteva luni la care sînt pregătiți pentru bătălia cu pămîntul, brigadieri și președinți de gospodărie...

„Cartea, spunea Gh. Maftei, Erou al Muncii Socialiste, președintele gospodăriei din Țibucani, a devenit de mult prietenul și sfătuitorul nostru... Am învățat că, pe lîngă meșteșugul de-a lucra pămîntul, trebuie să-l cunoaștem și pe acela de a crește animale. Formarea unui sector zootehnic, la fel de puternic ca și cel vegetal a constituit, ani de-a rîndul, problema noastră de căpătîi... Am cumpărat vite bune de prăsilă, oi, scroafe și am pus ca să le îngrijească specialiști ridicați din mijlocul colectiviștilor... Faptul acesta ne-a adus acolo că avem astăzi un fond de bază care atinge aproape cinci milioane lei..."

Vă amintiți... Sadoveanu relatează într-o povestire drumul său, într-o noapte de iarnă, de la oraș către casă. Se apropiau sărbătorile. Era un viscol și o întunecime de-ți băgai degetele în ochi. Sania închiriată la han gonea prin întuneric. Și deodată, de după niște mărăcinișuri încîlcite, a răsărit, mai mult azvîrlită de vînt, umbra unui om care rotea pe deasupra un baltag. Oprește, nu-i „pricitoru" a strigat cel care mîna caii — și apoi către povestitor: vai de capul lui, are o socoteală cu „pricitoru" că l-a adus în sapă de lemn... Întîmplarea se petrecea undeva prin Moldova... De fapt întîmplările acestea se petreceau peste tot, și-n Moldova și-n Țara Romînească și-n Ardeal... Păstrăvenii, sat cîntat de același Sadoveanu... Pe aici a poposit Radu Suliță, frații Jder și domnii Moldovei în drum spre Neamț sau spre Suceava. La Păstrăveni, gospodăria colectivă a luat ființă în 1950. În inventarul ei se găseau vreo șapte cai, cîteva căruțe vechi, o ladă pentru mălai, niște pluguri de lemn — și încolo nimic. Astăzi, gospodăria e vestită în întreaga regiune. Are cel mai puternic sector zootehnic și un fond de bază care se cifrează la cîteva milioane. În zece ani s-au construit peste o sută de case noi, fiecare fată care se mărită are mobilă nouă, în sat funcționează un cămin cultural cu cinematograf, sală de lectură, sală de șah și o bibliotecă de cîteva mii de volume.

Ninge. Peste Moldova se așterne, rotită de vînt, zăpada. Seara, cînd negurile coboară peste uluci, se aprind pe ulițe bulgării de foc ai becurilor electrice. În lumina lor ninsoarea se cerne subțire și veselă. Clopoțeii vîntului se rostogolesc ca risetele de copii pe sub pridvoarele luminoase. În sediile gospodăriilor, inginerii deschid cursurile agrozootehnice. La căminul cultural, echipele artistice repetă. Afară bubuie crivățul. Ciobanii învăluiți în cojoace groase, păzesc pe lîngă saivane. Iarnă. Un copil, o gîgilice de om, stă aplecat peste un caiet și scrie cea dintîi compunere liberă. Sub streașina pridvorului, țurțurii de gheață zumzăie ca niște coarde de țambal. Și copilul scrie: „Iarna la noi e veselă" — citat pe care l-am copiat întocmai din caietul elevului Fodor de la școala elementară din satul Hlăpești.

Împliniri

Amplul proces de dezvoltare industrială și de ridicare a agriculturii pe o treaptă modernă petrecut în regiunea Bacău, ca în toate regiunile țării a atras, firesc, împlinirea, desfășurată energic și atent, a viselor omului muncitor de a se bucura de toate însemnele civilizației. Revoluția socialistă a operat schimbări radicale și pe plan spiritual, forța creatoare, energia descătușată a maselor manifestîndu-se acum deplin în toate domeniile de activitate. Ținutul Bacăului, deținînd altădată întîietatea în boala cunoscută sub numele de pelagră, deținea, pare-se, întîietatea și în ceea ce privește neștiința de carte. Analfabetismul se încadra, intra organic în rama de mizerie și lut a ținutului. Spoiala culturală a Bacăului de care făceau tapaj într-un limbaj care încălca mai toate normele gramaticii, politicienii din această parte a țării, se reducea la urma urmelor, la existența a cîteva licee împopoțonate cu drapele, în veșnică lipsă de fonduri, cu localuri pe care mucegaiul și igrasia desenau arhipelaguri și cu profesori puși pe învîrteală și dornici să schimbe catedra pe scaunul de primar. Ce erau aceste licee, o spune George Bacovia, cîntărețul tristețelor de plumb, care-a scris aici, în orașul de la care și-a luat și numele (Bacău se chema în vechime Bacovia) multe din versurile sale acuzatoare:

Liceu — cimitir
Al tinereții mele —
În lume m-ai dat
În vîltorile grele
Atît de blazat...
Liceu — cimitir
Al tinereții mele.

Mai departe, nimic. Dincolo de strada mare, și aceea ghiftuită de negustori, începea întunericul...

Puterea populară a înfăptuit pe întreg cuprinsul țării revoluția culturală. Omul s-a descoperit pe sine, și-a descoperit virtuțile și aspirațiile. În acești ani, cînd în regiunea Bacău se construiau combinatele gigant și luau naștere orașe noi — Onești, Lucăcești — cartiere noi — Steau roșie și cartierul 1 Mai din Bacău — cartea pătrundea în toate casele. Într-o perioadă de șapte ani s-au construit aproape 11 000 apartamente, 600 cabane pentru muncitorii forestieri și totodată s-au înălțat peste o sută de localuri de școală. Drumul spre cultură și civilizație e marcat aici de 150 cinematografe sătești (odinioară nu exista nici unul) și de 900 biblioteci cu un fond de peste 1 500 000 volume. La Bacău și la Piatra Neamț au luat ființă teatre de stat, la Bacău și Roman, au fost construite două teatre de vară.

Vizitatorul care poposește în această regiune, va întîlni palate ale culturii în orașe cum sînt Comănești, Buhuși, Adjud, Moinești. Pe scenele lor și pe ale căminelor culturale activează 40 000 de tineri și vîrstnici, cuprinși în peste 2 000 de formații artistice. Alte zeci de mii de oameni ai muncii au la dispoziție aproape 900 de baze sportive. Văd lumina tiparului zilnic, sau săptămînal, șapte ziare și la perioade de timp nu prea îndepărtate casele de creație populară scot culegeri de poezie, proză și folclor... Iar glorioasele urme ale trecutului, Cetatea Neamțului și vechile mînăstiri domnești au fost restaurate, înfățișîndu-se călătorului în strălucirea de odinioară. La Piatra Neamț a fost instaurată o casă memorială Calistrat Hogaș, iar la Humulești, călătorul va putea privi vatra de care atîrnau doi motocei de înnebuneau mîțele jucîndu-se cu ei...

Iarnă. Ceahlăul, ascuns în cețuri și ninsoare, e vadul pe care clopoțeii vîntului se rostogolesc într-o cascadă armonioasă peste ținutul Bacăului — pămînt minunat în care legenda se îmbină cu monumentele biruinței socialismului.

FĂNUȘ NEAGU

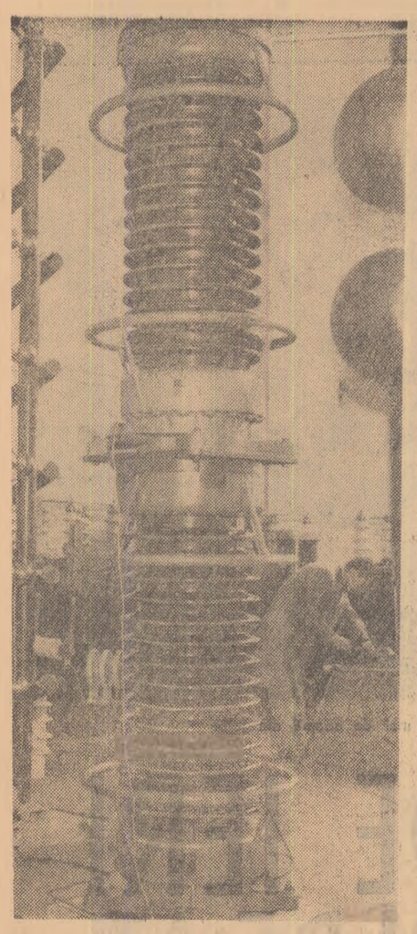

Institutul de cercetări electrotehnice din Capitală. În vederea cercetării izolațiilor de înaltă tensiune, Ion Ruziczka, tehnician, pregătește pentru lucru generatorul de impuls de tensiune de 1 000 Kv.

Foto: AGERPRES

• ȘTIINȚĂ • ȘTIINȚĂ • ȘTIINȚĂ • ȘTIINȚĂ •

MAȘINILE ELECTRONICE ÎN SPRIJINUL VIEȚII

de prof. univ. **Ed. Nicolau**

Aboții electronici pătrund tot mai mult în diverse sectoare de activitate științifică, tehnică, economică. Mașinile cibernetice prin posibilitățile lor multiple eliberează pe om de povara unor munci grele, conducînd la performanțe dintre cele mai remarcabile. Astăzi numeroși „roboți" intervin în viața de zi cu zi a omului.

Nu de mult, în Uniunea Sovietică s-a realizat un aparat care ajută pe medici în punerea diagnosticului.

Alte mașini cibernetice reglează anestezia în timpul operațiilor. Puternice calculatoare electronice prelucrează informațiile statistice care vin din marea rețea de apărare a sănătății din Uniunea Sovietică.

Iată însă că de curînd a intrat în funcțiune și o soră medicală... electronică.

Se știe, că în cazul unor bolnavi mai grav, este necesar ca, în permanență, starea lor să fie supravegheată de o persoană cu o calificare sanitară cel puțin medie.

Munca este grea, mai ales în timpul nopții, cînd ore întregi pot trece fără ca starea bolnavului să se schimbe cu ceva.

Totuși, pacientul nu poate fi lăsat singur, deoarece starea sănătății lui se poate agrava pe neașteptate.

Tocmai în acest scop la una din clinicile de cardiologie din Moscova, s-a experimentat cu succes o mașină care înlocuiește... sora de gardă.

Mașina a fost realizată de către V. Gurfinkel, doctor în științe medicale, și M. Țeplin, candidat în științe fizice și matematice.

Să ne imaginăm că sîntem și noi în încăperea în care se află bolnavul care este supraveghiat cibernetic.

Bolnavul doarme, totul pare liniștit, nu se observă nimic deosebit. Dar de fapt electrozii captează biocurenții produși de inima sa, conducîndu-i la un mic „creier electronic".

După cum se știe, fiecare organ în funcțiune produce electricitate. Aceștia sînt așa numiții biocurenți. În mod normal, ei sînt prea slabi pentru a putea influența direct organele noastre de simț. Dar, omul este ajutat de către aparatele electronice sensibile, care pot amplifica foarte mult semnale electrice slabe.

Biocurenții sînt culeși cu ajutorul unor mici electrozi fixați în diverse părți de pe organism. Acești biocurenți sînt apoi conduși la amplificatoarele electronice, iar de aci la aparatul cibernetic, care interpretează semnalul cules.

În adevăr, să presupunem că este vorba de funcționarea cordului. De mai mult timp medicii știu că forma curbei ce se obține din înregistrarea biocurenților inimii reprezintă cu precizie starea de sănătate sau de boală a cordului.

În mod obișnuit, curba obținută din înregistrarea biocurenților produși de inimă poartă numele de electrocardiogramă.

În cazul aparatului inventat de V. Gurfinkel și M. Țeplin, interpretarea electrocardiogramei nu mai este făcută de către un medic specialist, ci de către aparatul cibernetic.

Dar, roboții ajută și în alt mod pe oamenii de știință care studiază problemele medicale. Se știe că mai de mult timp, la Kiev, sub conducerea academicianului Gnedenko și a doctorului Amosov, s-a realizat o mașină pentru punerea diagnosticului, pe baza simptomelor prezentate de către cei examinați.

Această mașină avea avantajul că stabilea diagnosticul pe baze absolut obiective, fără să intervină vreun factor subiectiv sau vreo idee preconcepută a medicului.

De curînd, familia mașinilor de diagnostic are un nou membru, care de data aceasta s-a născut la Harkov.

Este vorba de un aparat care a fost proiectat de către candidatul în științe medicale V. Ghenes și de către inginerul Ghendlin. Mașina a fost realizată la Institutul de radiologie medicală.

Această mașină face parte din categoria aparatelor instruibile, adică a automatelor cibernetice care sînt capabile de a învăța, de a fi instruite.

Mașina la care ne referim permite doctorilor să studieze maladii noi și să perfecționeze punerea diagnosticului în anumite cazuri mai complicate.

Mașina realizată de curînd la Harkov poate fi utilizată de medic fără ajutorul unui specialist în programarea calculatoarelor electronice, ceea ce reprezintă o simplificare importantă.

De unde la început primele automate realizate de om nu erau decît o copie a funcționării exterioare a organismelor vii, astăzi s-au realizat roboți electronici care nu au nimic din funcționarea exterioară, din aparența organismelor vii, dar, în schimb, intervin direct în viața omului, ajutîndu-l pe om în cele mai diverse domenii de activitate.

Ședința Comisiei economico-financiare a Marii Adunări Naționale

In ziua de 20 decembrie, Comisia economico-financiară a Marii Adunări Naționale a început examinarea proiectului de buget al statului pe anul 1963, care urmează a fi supus dezbaterii Marii Adunări Naționale

Tovarășul Aurel Vijoli, ministrul finanțelor, a făcut o expunere asupra executării bugetului pe anul 1962 și a prezentat proiectul bugetului de stat pe anul 1963.

Lucrările comisiei continuă.

(Agerpres)

Un nou spital veterinar

La Hațeg, regiunea Hunedoara a fost dat în folosință pentru unitățile agricole socialiste din împrejurimi un spital veterinar modern. Noua unitate dispune de grajduri special amenajate, laborator veterinar, farmacie și sală pentru consultarea animalelor bolnave.

În acest an au fost înființate în regiunea Hunedoara 20 de circumscripții veterinare. Unitățile agricole socialiste din această parte a țării dispun acum de 3 spitale și 73 circumscripții veterinare dotate cu aparatură și cadre de specialitate.

(Agerpres)

Artiștii în mijlocul colectiviștilor

SUCEAVA (de la corespondentul nostru).

In actuala stagiune Teatrul de stat „Mihail Eminescu" din Botoșani a prezentat 25 de spectacole cu piesa „Îndrăzneala" de Gh. Vlad în comunele regiunii. In G.A.C. „Drumul belșugului" din comuna Ștefănești, raionul Botoșani, colectivul teatrului a organizat un spectacol cu discuții. Astfel de spectacole vor fi organizate și în alte comune din regiune. Teatrul de stat M. Eminescu din Botoșani a mai jucat în această stagiune piesele: Morișca, Gaițele, Cred în tine.

In cele două luni de la deschiderea stagiunii teatrul a prezentat 59 de spectacole din care 35 în deplasare la care au participat peste 20 000 de spectatori.

• Sport • Sport

● Joi dimineața a părăsit Capitala plecînd cu avionul la Addis-Abeba, echipa de fotbal (tineret) a R. P. Romine, care va întîlni duminică reprezentativa Etiopiei. După acest joc, tinerii fotbaliști romîni urmează să mai susțină două meciuri în Etiopia. Lotul care a făcut deplasarea cuprinde, printre alții, pe Suciu, Pall, Răcelescu, Petescu, Neșu, Pavlovici, Florea Voinea, Raksi și Crișan. Antrenorii echipei sînt Gh. Ola și B. Marian.

● Maestra internațională Tatiana Zatulovskaia este noua campioană de șah a U.R.S.S. În turneul recent încheiat la Riga ea a totalizat 13 puncte din 19 posibile, fiind urmată în clasament de Larisa Volpert și Alla Kușnir cu cîte 12,5 puncte fiecare.

Tatiana Zatulovskaia, în vîrstă de 27 ani, este de profesie inginer geolog.

● Cel de-al 30-lea campionat unional de șah de la Erevan a luat sfîrșit cu victoria marelui maestru internațional Viktor Korcinoi. În ultima rundă, șahistul din Leningrad a făcut remiză cu Aronin, acumulînd astfel 14 puncte din 19 posibile.

● Cupa orașelor tîrguri este pînă acum cea mai dîrz disputată dintre competițiile fotbalistice europene. Săptămîna aceasta s-au jucat trei meciuri retur dar numai o echipă a obținut calificarea în sferturile de finală. Aceasta este A S Roma, care a pierdut la limită, cu 2—1, în fața echipei spaniole Saragosa, după ce cîștigase cu 4—2 primul meci. În schimb, F C Barcelona și Steaua Roșie Belgrad vor trebui să dispute un al treilea meci, pe teren neutru, deoarece spaniolii au cîștigat numai cu 1—0 pe teren propriu și au fost învinși cu 3—2 în deplasare. Un rezultat neașteptat a obținut echipa scoțiană Dunfermline, care a învins cu 6—2 pe Valencia, cîștigătoare cu 4—0 în tur.

● Selecționatele de fotbal ale Etiopiei și Turciei s-au întîlnit din nou la Addis Abeba. După cum se știe prima întîlnire se terminase la egalitate: 0—0. De data aceasta au cîștigat fotbaliștii turci cu scorul de 2—1.

● Astăzi de la ora 16,30, în sala de festivități a clubului Dinamo din șos. Ștefan cel Mare se desfășoară ultima rundă a campionatului republican de șah. Doi tineri șahiști, Florin Gheorghiu și Alexandru Gunsberger, candidează cu șanse mari la cucerirea titlului de campion. După 18 runde ei au totalizat cîte 12 puncte și sînt urmați, la o jumătate de punct, de Pavlov.

● Mîine seară de la ora 19 în sala sporturilor de la Floreasca amatorii de box din Capitală vor avea prilejul să urmărească finala campionatului republican pe echipe care va pune față în față formațiile Steaua București și C.S.O. Craiova.

● *Un bogat program internațional de hochei pe gheață va avea loc pe patinoarul artificial din Capitală. Echipa Vorwarts Berlin (R. D. Germană) ne va vizita țara între 7 și 13 ianuarie. Este prevăzut ca în prima jumătate a lunii februarie să evolueze la București echipa secundă a R. S. Cehoslovace și echipa reprezentativă a Iugoslaviei. Între 19 și 24 februarie amatorii de hochei pe gheață vor urmări pe patinoarul artificial întrecerile tradiționalei competiții „Cupa orașului București". Și-au anunțat participarea selecționata orașului Kattowice, o adevărată reprezentativă a R. P. Polone, echipa Dynamo Weisswaser, campioana R. D. Germane, o echipă din campionatul cehoslovac și redutabila formație Torpedo Gorki din U.R.S.S.*

(Agerpres)

Informații

La 20 decembrie a sosit în Capitală Giăn Du Hoan, ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Democrate Coreene în R. P. Romînă.

La sosire, Giăn Du Hoan a fost întîmpinat de Gh. Luca, directorul Protocolului Ministerului Afacerilor Externe.

Au fost de față Pak Rion Man, însărcinat cu afaceri adinterim al R.P.D. Coreene în R. P. Romînă, membri ai ambasadei, precum și șefii unor misiuni diplomatice acreditați în R. P. Romînă.

*

În ciclul de conferințe „Umanismul în slujba contemporaneității", acad. Iorgu Iordan, vicepreședinte al Academiei R. P. Romîne a conferențiat joi după-amiază la Academia R.P.R. despre „Umanismul literaturii spaniole". Artiști de la Teatrul de Operă și Balet și Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" au prezentat un program artistic.

*

Concertul de joi seara al orchestrei simfonice a Radioteleviziunii, dirijat de Emanoil Elenescu, artist emerit, a avut ca solist pe violonistul sovietic Jean Ter Mergherian.

După Uvertura burlescă de Aurel Stroe, programul concertului a cuprins Concertul în re minor pentru vioară și orchestră de A. Haciaturian și Concertul în re major pentru vioară și orchestră de Brahms, al căror solist a fost oaspetele sovietic.

Concertul s-a bucurat de succes.

(Agerpres)

TELEGRAMĂ

Cu ocazia proclamării Ugandei ca stat independent, tovarășul Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne, a trimis d-lui A. Milton Obote, primul ministru al Ugandei, o telegramă de felicitare.

La această telegramă s-a primit din partea primului ministru al Ugandei următorul răspuns:

„Am fost profund mișcat de amabila dv. telegramă, prin care ne transmiteți felicitări și bune urări cu prilejul proclamării Ugandei ca stat independent. Mesajul dv. a produs o mare plăcere nu numai guvernului nostru și mie personal, dar și întregului popor al Ugandei.

În aceste zile istorice, în care ne am bucurat cu toții, a fost o încurajare deosebită pentru noi să aflăm că dv. și multe alte țări prietene, împărtășiți bucuria noastră.

Este și va rămîne pentru noi un puternic stimulent să știm că dv. nutriți sentimente de prietenie față de Uganda care-și ocupă locul printre națiunile libere. Avem ferma convingere că vom face tot ce ne stă în putință pentru a contribui la apărarea păcii, independenței și fericirii în Africa și în întreaga lume".

SĂPTĂMÎNA VIITOARE PE ECRANE

Regăsirea

O producție a studiourilor sovietice

Povestirea vieții frumoasei Zumrad, care, sfidînd prejudecățile seculare, luptă cu demnitate pentru obținerea dreptului la fericire, la dragoste.

Omul de lîngă tine

O producție a studioului cinematografic „București"

Scenariul: PAUL EVERAC
Regia: HOREA POPESCU
Imaginea: LUPU GUTMAN

În completare: „LACURI GLACIALE" o producție a studioului „Alex. Sahia" în regia lui Ion Bostan

Cînd copacii erau mari

O producție a studioului „M. Gorki" din Moscova în regia lui L. Kulidjanov

Film de un înalt nivel artistic, care înfățișează cu subtilitate forța educativă a societății sovietice, în stare să transforme și cele mai slabe caractere în elemente utile, redîndu-le încredere în propriile lor forțe.

Pedro pleacă în Sierra

O producție a studiourilor cubane

În imagini pline de optimism și elan tineresc, filmul urmărește drumul tînărului Pedro în rîndurile luptătorilor revoluționari cubani din munții Sierra Maestra

Fotografia noastră îi prezintă pe Smaranda Manoliu-Herford și Stelian Preda, tineri actori interpreți în „Romeo, Julieta și întunericul". Cu cîțiva ani în urmă, în 1959, proaspeți absolvenți ai Institutului de teatru, cei doi au cerut să fie repartizați, cu întreaga lor promoție, la cel mai tînăr teatru de stat din țară, de atunci, Teatrul „Mihail Eminescu" din Botoșani. Pe scena acestui teatru ei au interpretat pînă acum cîte 16 roluri fiecare, în piese ca „Ziaristii", „Intrigă și iubire", „Orașul viselor noastre", „Pygmalion" și în alte piese îndrăgite și apreciate de public. Acum îi vom urmări evoluînd pe scena concursului tinerilor actori în piesa „Romeo, Julieta și întunericul"

Schimbul de mîine

(Urmare din pag 1)

E. Kuttler, iată numai cîțiva din partenerii de nădejde ai regizorilor. În acest cadru, e și firesc că s-au putut manifesta din ce în ce mai puternic și într-un spirit nou foarte mulți tineri actori, realizînd creații de superioară calitate artistică. Știu că nedreptățesc pe unii — cine ar putea cita o listă exactă? — dar nu mă pot opri să pomenesc numele Leopoldinei Bălănuță, al Silviei Popovici, al lui Octavian Cotescu, Ion Marinescu, George Constantin, Șt. Bănică, Constantin Rauțchi, Aurel Giurumia, Ion Besoiu sau Taniei Bela.

În zilele ce urmează, scenele bucureștene vor da o imagine de ansamblu a tinerii mișcări teatrale republicane. Colective venite din cele mai diferite regiuni ale țării vor înfățișa un repertoriu amplu și variat, el însuși vorbind despre orientarea tineretului, despre coordonatele pe care se dezvoltă: precădere dramaturgiei originale, mare interes pentru teatrul țărilor socialiste, al celui universal, clasic și contemporan. Demn de subliniat e și faptul că multe din piesele prezentate se joacă pentru întîia oară, concursul îmbogățind astfel repertoriul curent al teatrelor noastre și prilejuind interesante dezbateri creatoare.

Sînt încredințat că noua competiție a tineretului din teatre va scoate la iveală noi forțe artistice, va duce la concluzii importante pentru întreaga noastră viață teatrală. Le doresc concurenților, din toată inima, mult succes.

Lecții în strînsă legătură cu producția

(Urmare din pag 1)

o valoroasă experiență în cultura plantelor, obțin producții mari la hectar. Anul acesta, de pildă, brigada numărul 15, condusă de utemistul Vișan Marin, a realizat de pe 40 de hectare 5 600 kg de porumb boabe la hectar, cea a lui Păsărică Ștefan — 5 500 kg, deci cu peste o mie de kg mai mult decît media generală a gospodăriei. Această experiență trebuie cunoscută de toți colectiviștii. Pentru asta, la sfîrșitul lecției „Importanța cunoașterii condițiilor climaterice pentru producția agricolă", de pildă, am invitat pe brigadierul Vișan Marin să vorbească cursanților despre experiența sa în cultivarea porumbului. El a arătat prin exemple practice ce importanță prezintă în realizarea unor recolte mari cunoașterea cerințelor de climă ale fiecărei plante, determinarea cu precizie a timpului optim de efectuare a fiecărei lucrări. Dar am dat și un exemplu chiar la nivelul gospodăriei. În primăvară, pe o suprafață de circa 40 de ha porumbul a fost însămînțat cînd temperatura a fost de plus șase—șapte grade. Plantele au răsărit tîrziu, peste 14 zile, și erau firave, fapt care a influențat negativ dezvoltarea lor ulterioară, iar producția obținută pe această suprafață n-a trecut de 3 700 de kg boabe la hectar. Pe restul terenului, semănatul s-a efectuat cînd temperatura solului a ajuns la plus opt sau zece grade. Porumbul a răsărit în numai 7—8 zile, a avut o dezvoltare viguroasă, iar producția realizată a fost de 4 600 kg porumb boabe la hectar.

Le-am explicat colectiviștilor că nu numai semănatul la timpul optim condiționează obținerea unor recolte mari ci și aplicarea întregului complex de măsuri agrotehnice. Dar iată că atunci cînd numai una singură dintre aceste măsuri a fost neglijată s-a și înregistrat un minus în recoltă de 900 de kg. Și în acest fel — a vorbit în continuare inginerul — la fiecare lecție, un brigadier, un colectivist de la o echipă frunțașă sau un membru din conducerea gospodăriei, expun referate, împărtășind experiența valoroasă căpătată în una sau alta din brigăzi și astfel noțiunile cuprinse în lecție devin mult mai accesibile cursanților, stîrnesc discuții vii și deosebit de folositoare.

CÎND LECȚIILE NU SE INSPIRĂ DIN ACTIVITATEA PRACTICĂ A GOSPODĂRIEI

Aceeași preocupare pentru realizarea unor lecții de calitate strîns legate de practică există și la cercurile care funcționează în gospodăriile colective din comunele Negoiu, Bistrețu, Caraula etc. Lecțiile, adaptate la realitățile din fiecare gospodărie, nu numai că-i interesează pe cursanți dar îi antrenează la un studiu individual profund. În afara materialului din manuale și notițe ei citesc broșuri de specialitate pe care le împrumută de la biblioteca. Tovarășa Elena Foriș, bibliotecară la căminul cultural din Afumați, ne releta că numărul broșurilor agricole existente la cămin s-a dovedit insuficient odată cu începerea cursurilor agrozootehnice, iar pentru satisfacerea cererilor, pînă la procurarea unui număr mai mare de broșuri, a trebuit să delimiteze numărul de zile cît poate sta împrumutată o asemenea carte.

La unele cursuri însă și în special acolo unde lectorii sînt cadre didactice, se manifestă tendința de a fi expuse lecții scolastice în care se expun principii teoretice, într-adevăr „corecte" dar... numai atît. Noțiunile nu sînt ilustrate cu exemple culese din gospodărie. Asemenea tendințe s-au manifestat, de pildă, la cercul de agrotehnică din G.A.C. „Viață nouă" comuna Urzicuța, unde lector este profesoara Ioncea Lidia. (Dar nu numai aici). Lecțiile sînt aproape complet rupte de problemele gospodăriei, nu sînt brodate pe activitatea practică a colectiviștilor. Și aici sînt folosite planșe, mulaje, însă... numai celor care se găsesc la școală. Prin faptul că aceste lecții nu sînt legate de problemele gospodăriei a scăzut pe parcurs interesul colectiviștilor față de cursuri.

În general, acolo unde lectorii nu sînt legați prin munca lor de activitatea practică a gospodăriei colective ei trebuie să fie ajutați de către consiliul de conducere al G.A.C., de inginerii gospodăriilor și chiar de organizațiile U.T.M. să-și culeagă informațiile necesare, să poată transplanta noțiunile teoretice din carte pe terenul viu al muncii practice.

★

Peste 2 000 din cei 6 000 de cursanți sînt tineri, recomandați de organizațiile U.T.M.

— Acum, după deschiderea învățămîntului agrozootehnic — spunea tovarășul Smărăndache Mihalache, secretar al comitetului raional U.T.M. — atenția organizațiilor U.T.M. este concentrată spre o bună desfășurare a cursurilor. Sînt ajutați lectorii la pregătirea lecțiilor prin furnizarea materialului faptic. Tinerii sînt ajutați în organizarea studiului individual, se organizează discuții despre „cum ne luăm notițe", în sfîrșit este urmărită participarea tinerilor la discuțiile în seminarii, este urmărită frecvența tinerilor la curs. Lectorii țin o strînsă legătură cu organizațiile U.T.M.

În comuna Rast, de pildă, erau unii tineri (Nacu Nicolae, Căzărică Mircea și alții) care nu frecventau cu regularitate cursurile, nu-și însușeau bine materialul predat. S-a dovedit că ei nu se pricepeau bine să-și ia notițe și, în general, nu știau să-și organizeze studiul individual. Lovindu-se de greutăți au abandonat. Comitetul U.T.M. al G.A.C. a observat acest lucru și a organizat discuții în cadrul organizațiilor U.T.M. pe brigăzi, unde ceilalți utemiști și-au spus limpede punctul lor de vedere iar cei mai buni tineri cursanți au vorbit despre felul cum se pregătesc ei și cum învață. Au fost invitați și lectorii la dezbaterea acestor probleme. Ei au arătat concret cum trebuie să se desfășoare studiul individual și cum se iau notițe la curs. Cu această ocazie lectorii au cunoscut și ei unele deficiențe ale lor în predare: expunerea prea rapidă, uneori neaprofundată a unor probleme principale. Asemenea consfătuiri s-au dovedit foarte utile.

Comitetul raional U.T.M. mai are datoria să organizeze transmiterea experienței bune dobîndită de organizațiile U.T.M. în munca lor cu tinerii cursanți.

Concert la noua Școală medie din Urziceni

În seara zilei de 18 decembrie, la Școala medie din Urziceni a avut loc, cu ocazia inaugurării noului local al școlii, ce va fi dat în folosință după vacanță, o seară de muzică de cameră. S-a prezentat un concert-lecție susținut de o formație condusă de violonistul Nicolae Voicu, de la Teatrul de Operă și Balet din Capitală. Este prima întîlnire a școlarilor cu un program din care putem cita: Ceaicovski, Mozart, Kreisler, Stravinski, Ciprian Porumbescu. Programul s-a bucurat de o prezentare bine documentată, accesibilă înțelegerii lor. Concertul acesta e încă o dovadă a preocupării și grijii pe care școala o acordă educației estetice multilaterale a elevilor.

LUCIA VOICU
studentă

Sesiunea integraliștilor și a calității

Ne vorbește tov. prof. univ. dr. IOAN CREANGĂ, rectorul Universității „Alexandru I. Cuza" din Iași

Cei peste 4.000 de studenți ai Universității „Alex. I. Cuza" se pregătesc pentru examenele și colocviile din luna ianuarie.

Pentru a afla amănunte despre activitatea desfășurată în acest sens de către studenți, despre sprijinul acordat de cadrele didactice în vederea unei cît mai temeinice pregătiri pentru sesiunea de examene — ne-am adresat tovarășului prof. univ. dr. Ioan Creangă, rectorul Universității din localitate.

Cum se desfășoară pregătirile pentru sesiunea de examene din ianuarie?

Mai mult ca oricînd, actuala etapă din anul universitar se caracterizează printr-o atmosferă de însuflețite strădanii pentru desăvîrșirea pregătirii profesionale, pentru obținerea celor mai bune calificative în apropiata sesiune de examene. Am vizitat zilele acestea mai multe facultăți, cămine și biblioteci. Pretutindeni am întîlnit zeci și sute de studenți aplecați deasupra cursurilor, învățînd cu atenție și perseverență. La cererea lor, am mărit spațiul de studiu, stabilind la fiecare facultate cîte un amfiteatru unde, după orele de curs, pînă seara tîrziu, studenții să poată învăța în condiții cît mai bune.

Am aflat în această atmosferă, în aceste susținute eforturi hotărîrea fermă a studenților de a-și manifesta direct și sincer recunoștința caldă față de partid și guvern pentru frumoasele condiții de studiu și de viață ce le-au fost create.

De fapt, pregătirea pentru sesiunea de examene din iarnă a început încă din prima zi de curs, de la prima oră de seminar din actualul an universitar. Astfel, decanatele facultăților au depus rodnice strădanii pentru alcătuirea unor orarii care să corespundă tuturor cerințelor pedagogice. Prin revizuirea programei unor cursuri s-a ajuns la o mai bună sistematizare și repartizare a materiei pe semestre. Largul schimb de experiență dintre cadrele didactice realizat atît pe calea interasistențelor cît și prin discutarea a 11 cursuri în cadrul colectivelor de catedră a contribuit, în largă măsură, la ridicarea nivelului predării, la o mai judicioasă fundamentare științifică a fiecărui curs în parte.

Așadar au fost create studenților și sub aceste aspecte condițiile necesare pentru o temeinică adîncire a studiului profesional.

Anul trecut, la sesiunea din ianuarie, studenții Universității din Iași au realizat un procentaj de promovare de 71,8 la sută din care peste 60 la sută cu note de 7, 8, 9 și 10. Anul acesta ei au toate posibilitățile de a face din sesiunea din ianuarie, o sesiune a integraliștilor și a calității. Și cînd afirm acest lucru mă bazez pe faptul că lucrările de control au dovedit, comparativ, un nivel superior de pregătire, o mai profundă pătrundere și sistematizare a cunoștințelor.

Ce măsuri concrete s-au luat pentru sprijinirea studenților în desfășurarea pregătirii în vederea examenelor?

Dintre măsurile speciale luate în vederea bunei pregătiri a studenților pentru sesiunea de examene se cuvine să amintesc, în primul rînd, intensificarea orelor de consultații. Toate cadrele didactice ale Universității stau cu plăcere la dispoziția studenților pentru consultații, lecții recapitulative, prezentarea tematicei pentru examene, și, unde e cazul, chiar ore de meditații.

Încă de la începutul lunii noiembrie s-au afișat, la toate facultățile, obligațiile de examene pe anii de studiu precum și bibliografia minimală pentru fiecare curs, pentru fiecare disciplină. Pe linia permanentelor eforturi de a pune la dispoziția studenților materiale bibliografice complete, Universitatea din Iași a editat numai în acest an universitar 14 cursuri. Desigur că și lucrul acesta constituie un sprijin prețios pentru studenți în pregătirea sesiunii de examene.

Un factor important în buna organizare a activității studenților îl constituie planurile individuale de muncă. Prin îndrumătorii de grupă și de an ne-am preocupat ca această metodă de planificare a studiului și timpului liber să fie generalizată în facultățile Universității din Iași. Rezultatele obținute în această direcție de studenții de la facultățile de filologie, chimie, istorie și științe naturale constituie un stimulent și pentru studenții celorlalte facultăți de a îmbrățișa această metodă.

Această judicioasă planificare a studiului individual îi scutește acum pe studenții noștri de pericolul asaltului materiei în zilele premergătoare sesiunii, asalt care poate duce la extenuare prin suprasolicitarea memoriei.

O altă metodă eficientă, pe cale de generalizare, o constituie întrajutorarea, sprijinul dat de studenții fruntași colegilor care au o pregătire de bază mai slabă. Și în această direcție sînt grăitoare rezultatele obținute la Facultatea de matematici, ca și la cea de chimie.

Dintre celelalte măsuri care s-au luat vreau să amintesc de prelungirea programului la bibliotecile facultăților și căminelor. Avînd în vedere că în această perioadă, prin specificul activității, studenții depun eforturi mult mai susținute, ne-am preocupat de asigurarea tuturor condițiilor necesare.

Singura, dar marea satisfacție pe care o așteptăm cu toții pentru aceste susținute eforturi constă în rezultatele bune cu care sperăm să încheie sesiunea studenții Universității din Iași.

ION N. CHIȚU
lector universitar

EXAMENELE

Vasile Simionescu este unul dintre cei mai buni studenți ai Facultății de metalurgie din București. Deși au trecut patru ani de atunci, el își amintește încă cu emoție de ziua cînd a pășit pentru prima dată pe poarta Institutului politehnic venind de la Combinatul Siderurgic Hunedoara, unde lucrase ca muncitor. Școala serală o absolvise cu note foarte bune. Visul fostului muncitor s-a înfăptuit: a devenit student, iar în curînd va fi inginer. Vasile Simionescu este unul dintre miile de tineri despre care auzim spunîndu-se astăzi atît de des: „ieri muncitor, azi student, mîine inginer". În fotografie: Vasile Simionescu împreună cu cîțiva colegi de facultate pregătindu-se pentru examene.

Foto: AGERPRES

În fiecare seară la căminul cultural din Bixad, raionul Oaș, se organizează o acțiune interesantă. În fotografie: seară de citit pentru cei mici.

Foto: AGERPRES

Experiența noastră în creșterea animalelor

Gospodăria noastră are în prezent o turmă de peste 5 600 de ovine cu lînă fină și semifină. Pe măsură ce ferma s-a dezvoltat, s-a îmbunătățit și pregătirea profesională a îngrijitorilor, aceștia au căpătat experiență și, firește, rezultatele au fost din ce în ce mai bune. Ca să exemplific mai bine cele spuse voi folosi cîteva cifre. În anul 1958 noi am obținut cîte 4,100 kg de lînă de la fiecare oaie, în 1960 cîte 5,400 kg, iar în anul 1962 cîte 6 kg. După cum se vede, producția a fost în continuă creștere. Și nu numai atît; calitatea ei s-a îmbunătățit mereu. În același timp prețul de cost a fost redus cu 4 lei pe kg sub cel planificat, iar cel de valorificare a fost mai mare cu 27 de lei pe kg. față de plan.

Firește, aceste rezultate n-au picat din senin. În ele este concretizată munca îngrijitorilor noștri de oi, a specialiștilor care s-au străduit permanent să aplice metodele zootehnice înaintate. O deosebită atenție am acordat selecționării animalelor în scopul obținerii unor produși cu calități superioare. La noi însămînțările artificiale prin încrucișări se practică de acum zece ani. Metoda aceasta a dat rezultate deosebit de bune. De exemplu, încrucișînd oi de rasă locală cu berbeci de Stavropol, am obținut produși cu calități excelente. Oile provenite din această încrucișare au talia mai dezvoltată, dau o lînă de calitate superioară, cu firul rezistent. Noi am urmărit sporirea continuă a cantităților de lînă, lapte și carne. Iată de ce o preocupare permanentă a fost și aceea a îngrijirii științifice și raționale a oilor. Ingrijitorii au muncit cu rîvnă, întrecîndu-se în a găsi metode cît mai practice și eficiente. Bunăoară, Ion Pascu, șeful fermei de oi a propus anul trecut să întocmim rații de hrană pe turme, ca oamenii care răspund de ele, să le dirijeze în funcție de necesitățile concrete. Soluția a fost bună. Desigur, specialiștii noștri au întocmit rații științifice — dar nu ca o rețetă pentru fiecare lot — în scopul de a urmări evoluția fiecărei turme. O rație zilnică se compune din 2 kg porumb siloz, 1 kg fîn, 400-500 grame de urzeală. Aceste rații sporesc — în funcție de anumite condiții — în timpul iernii. De ce? Pentru că lîna nu crește toamna, ci iarna. Hrana insuficientă sau oscilațiile în alcătuirea rațiilor, fac ca firul să se subțieze, se produc, deci, întreruperi în dezvoltarea lui și, în ultimă instanță, se rupe, ceea ce duce la pierderea unei cantități însemnate de lînă.

Firește n-am epuizat tot ceea ce se poate spune despre creșterea oilor. Voi arăta însă cîteva lucruri despre cei ce le îngrijesc. De altfel, toate cele spuse pînă acum sînt strîns legate de munca lor. Ingrijitorii noștri de oi sînt în mare majoritate tineri; unii lucrează de cîte 5-6 ani aici. Printre fruntași se numără comunistul Vasile Gherlan, candidatul de partid Dumitru Petrea, utemiștii Petru Eftimie, Nicolae Amariei și Constantin Rîpan. Ei și-au însușit bine meseria și-i ajută și pe ceilalți să-și desăvîrșească cunoștințele profesionale, cunoștințe pe care fiecare le capătă cu prilejul consfătuirilor de producție de la care nu lipsește inginerul zootehnician Gheorghe Șchiopu sau alt specialist din gospodărie. La cursurile zootehnice participă, alături de toți îngrijitorii de animale, și tinerii de la ferma de oi. Organizația U.T.M. se îngrijește de frecvența lor la cursuri, a inițiat întrajutorarea la învățătură, la conspectarea materialului bibliografic.

Avînd la bază această experiență ne vom strădui ca în anul viitor să obținem de la ferma de ovine producții și mai mari.

IANCU GÎLCĂ
director la G.A.S. Peștera, regiunea Dobrogea

Simpozion cu tema „Cultura romînească peste hotare"

In ciclul „A 15-a aniversare a Republicii Populare Romîne", Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă în colaborare cu Comitetul național pentru apărarea păcii din R. P. Romînă a organizat în sala Ateneului R.P.R. un simpozion pe tema „Cultura romînească peste hotare".

Au luat cuvîntul acad. Mihai Beniuc, președintele Uniunii scriitorilor din R. P. Romînă, artiștii poporului Zenaida Pally și Boris Caragea.

A urmat un program muzical-literar la care și-au dat concursul artistul poporului Ion Finteșteanu și artiștii emeriți Tanți Cocea, Ion Dacian, Iolanda Mărculescu, Cella Dima și Mircea Buciu.

(Agerpres)

Un angajament — o datorie

Mînă la ora începerii schimbului mai erau 10 minute. Echipa de oțelari condusă de prim topitorul Nojogan Alexandru se afla pe platformă, gata pentru preluarea cuptorului.

...„12 sînt prea multe, iar 7 sînt prea puține", spunea Nojogan oamenilor săi. Începuseră din nou să calculeze, fiecare; unii în gînd, alții pe carnețele.

— 9 ar fi cifra cea mai potrivită, spuse careva. Mai mulți aprobară...

Discuția aceasta avusese loc la începutul lunii înainte de începerea schimbului. Tinerii oțelari din echipa lui Nojogan își stabileau noul angajament în întrecere.

Vasăzică sînteți de acord? — întrebă șeful de echipă încă o dată. Zilnic cîte 9 tone de oțel de cea mai bună calitate peste prevederile planului.

În vremea aceasta, tînărul Constantin Mogonea și oțelarii din echipa sa, făceau ultimele „ajustări" cuptorului nr. 3 care urma să fie predat echipei lui Nojogan. Munceau cu însuflețire. Între echipele de la agregatul oțelăriei nr. 1 s-a statornicit bunul obicei ca locul de muncă să fie predat următorului schimb în cele mai bune condițiuni, pentru ca acesta să-și înceapă munca din plin chiar din primele minute.

După predarea cuptorului, echipa lui Mogonea mai întîrzie pe platformă cîteva minute.

— Eu zic, tovarășe prim topitor, că dacă ne vom organiza bine munca, vorbea tînărul Darie Teodor, dacă fiecare minut va fi folosit cît mai bine nu avem de ce ne teme. Putem și noi elabora zilnic tot cîte 9 tone de oțel peste plan.

— Și noi — a sosit răspunsul echipei a treia de oțelari.

Întrecerea a devenit astfel mai pasionantă. La baza ei stăteau doar angajamentele reînnoite. La orice oră din zi și din noapte platforma oțelăriei nr. 1 de la Combinatul siderurgic Hunedoara este asemenea unui furnicar. Fără odihnă mașinile de șarjat, ca niște roboți uriași, aruncă în cuptoarele supraîncinse drocuri după drocuri încărcate cu fier vechi.

Pe oțelărie, pînă acum, graficul cuptorului 3 este cel mai interesant, el cuprinde cifrele cele mai mari. În ziua de 13 decembrie în dreptul echipei lui Mogonea era adăugată cifra 105,5 tone oțel peste plan. În aceeași zi echipa lui Nojogan ajunsese la 122 tone peste planul lunii decembrie. Iar a treia echipă, la 135 tone de oțel peste plan.

...Și tonele continuă să sporească în acest fluviu de foc al oțelului. Și oamenii continuă să raporteze cu justificată mîndrie: „Și astăzi ne-am îndeplinit angajamentul!"

LAL ROMULUS

Peste 120 milioane lei economii prin acțiuni de interes obștesc

La propunerea deputaților și a altor cetățeni și cu sprijinul acestora, în regiunea Brașov au fost construite în ultimul deceniu 5 case de cultură, 56 cămine culturale și 3 cinematografe moderne cu aproape 2 000 de locuri. De asemenea deputații și cetățenii au ajutat pe constructori să termine înainte de termen mii de apartamente, 42 de școli, numeroase unități spitalicești, au lucrat la modernizarea bulevardului din centrul Brașovului.

În dorința de a da locuitorilor unde trăiesc și muncesc un aspect cît mai îngrijit, numeroși cetățeni au lucrat împreună cu deputații lor la amenajarea parcurilor și grădinilor, la crearea de spații verzi etc.

Valoarea economiilor realizate pe această cale în ultimii 10 ani, cu ajutorul cetățenilor și deputaților din regiune, se ridică la peste 120 milioane lei.

(Agerpres)

În orașul Timișoara, rețeaua unităților comerciale se dezvoltă continuu. În fotografie: Aspect interior al noului magazin din str. 13 Decembrie

Festivalul filmului pentru sate

În satele patriei noastre se desfășoară în prezent o largă și populară sărbătoare — Festivalul filmului pentru sate. Dacă acum două decenii, în nenumărate așezări rurale, țăranii nu văzuseră vreodată un film, astăzi sînt 3 753 cinematografe sătești, din care 623 construite numai anul acesta. Peste 110 caravane cinematografice duc filme pentru săteni în cele mai îndepărtate comune, unde nu au fost încă amenajate săli de cinematografe.

Tot mai mulți țărani colectiviști manifestă un interes larg față de cea de-a șaptea artă. Anul acesta, cinematografele sătești au fost frecventate de peste 51 milioane de spectatori, cu 9 milioane mai mulți decît anul trecut. Pentru a-i ajuta pe colectiviști să înțeleagă mai bine filmele, Direcția rețelei cinematografice și difuzării filmelor editează lunar o broșură în care se dau explicații ample asupra tematicii filmelor ce urmează a fi prezentate în mediul rural. Recent, s-a tipărit o broșură cu recenzia celor mai valoroase filme din cele peste 780 care vor fi trimise la sate în lunile decembrie și ianuarie, cu prilejul Festivalului filmului pentru sate.

Cinematografe

TINERII — cinemascop: Republica, București, Alex. Sahia, Floreasca, G. Coșbuc. HAMLET rulează la cinematografele Magheru, Libertății. MIRACOLUL LUPILOR — cinemascop: V. Alecsandri, Elena Pavel, 1 Mai, Gh. Doja, 23 August. MOARTEA ÎN ȘA rulează la cinematograful Victoria. CRIMĂ FĂRĂ PEDEAPSĂ: Lumina, Luceafărul. MAGISTRATUL: Central, Munca, Donca Simo, Volga. PROGRAM SPECIAL PENTRU COPII — dimineața: 13 Septembrie. MISTERUL CELOR DOI DOMNI „N" rulează la cinematografele 13 Septembrie, 8 Mai. PROGRAM DE FILME DOCUMENTARE: Timpuri Noi. CELEBRUL

702 rulează la cinematograful Maxim Gorki. MONGOLII — cinemascop: Înfrățirea între popoare. O VIAȚĂ: Cultural. CHERMESA: Alex. Popov, Ilie Pintilie. ALBIUL NU AJUNGE rulează la cinematograful 8 Martie. CASA DE LA RĂSCRUCE rulează la cinematograful Grivița. LUPII LA STÎNĂ rulează la cinematograful Constantin David. ULTIMA BĂTĂLIE rulează la cinematografele I. C. Frimu, V. Roaită. OMUL AMFIBIE: Unirea. POVESTIRI VESELE: Flacăra, Moșilor. POMPIERUL ATOMIC rulează la T. Vladimirescu. PREȘEDINTELE — CENTRU ÎNAINTAȘ: Miorița, 16 Februarie. OAMENI ȘI FIARE — ambele serii: Popular. CARTOUCHE — cinemascop: M. Eminescu. PETRE CEL ISTEȚ rulează la cinematograful G. Bacovia. VALS PENTRU UN MILION rulează la cinematograful Olga Bancic. BĂTRÎNUL ȘI MAREA: Drumul Serii.

SECOLUL XX pătrunde în Yemen

Ziaristul sovietic Vladimir Leontievici Kudreavțev **a publicat în „ZA RUBEJON" însemnările sale despre Yemen. Reproducem cu prescurtări acest reportaj.**

Yemenul uimește pe fiecare nou sosit prin contradicțiile sale. În Evul Mediu prezent atît în viață cît și în economie, se manifestă puternic secolul al XX-lea. Un arab călare pe un măgar și un aparat de radio portativ — un locuitor analfabet al munților ascultă emisiunile celor mai puternice posturi de radio din lume. Un luptător desculț aparținînd unui trib care locuiește departe în munți, înarmat cu o armă modernă, purtînd o cămașă ruptă, ce-i adevărat, datorită faptului că a purtat-o timp îndelungat fără s-o spele, avînd o culoare nedefinită. Șeicul unui trib, reprezentant al feudalismului care-și trăiește ultimele zile, zboară fără sfială cu un avion „Dakota" din Taiz la Sanaa. Pretutindeni întîlnești îmbinarea ciudată a Evului Mediu cu timpurile noastre, denumite deseori „secolul atomului".

Aici, statistica este necunoscută, iar cifrele au o însemnătate abstractă: nimeni nu vă poate spune cu precizie cîți oameni trăiesc în această țară. Yemenitul nu-și cunoaște data nașterii și de aceea își determină vîrsta după semne ale vieții sale, cunoscute numai lui. Ceasurile sînt potrivite aici de două ori pe zi: după răsăritul și apusul soarelui. Nu este greu să ne imaginăm precizia unor asemenea ceasuri! Deocamdată însă, aceasta nu are aici nici o însemnătate: în Yemen, noțiunea timpului este relativă. Nimeni nu se grăbește, timpul s-a oprit, parcă, undeva în secolul al XII-lea, lipsa tehnicii moderne (ea este prezentă într-o cantitate minimă) contribuie la cheltuirea în van a timpului prețios.

Față de tehnică, atitudinea este ca față de ceva de la sine înțeles. Un aparat de radio cu semiconductori nu uimește pe nimeni. Un avion? Ei și, e plăcut să zbori. Automobilul poate fi folosit pînă la extrem: nu este un măgar — nu crapă.

Am remarcat că un arab care stătea pe marginea unui drum pe care o mașină trecea o dată la 5—6 ore, traversa neapărat drumul chiar în fața mașinii. Parcă

NOTE DE DRUM

ar fi așteptat în mod special această clipă. Am aflat că după cum își imaginează el, automobilul va călca spiritul rău care-l urmărește în permanență. În acest fel, tehnica modernă se îmbină cu superstițiile din viață.

Un salt peste veacuri

În această țară, drept monedă circulă realul — un taler de argint al împărătesei austriace Maria Tereza, bătut în anul 1780. El cîntărește 28 de grame. Atunci cînd ai sume mari, el este incomod. Încercați să transportați 500 de bucăți de asemenea monede. În schimb, realul poate fi încercat cu dinții. El este din metal prețios, care are o valoare și fără bustul imprimat al împărătesei. Realul reprezenta încrederea în argint, și nu față de guvernul imamilor. Cu atît mai mult, cu cît yemenitul nu știa măcar al cărui portret este imprimat pe taler, și că el nu avea nici un fel de relații cu imamii. De aceea, realul nu poate fi considerat drept simbol al unui stat unitar, deoarece în țară domneau rînduieli de trib și subordonarea triburilor centrului a fost una neeconomică.

În legătură cu aceasta, îmi amintesc de un munte în apropiere de Taiz. Pe vîrful acestui munte greu accesibil, unde duce doar o cărare, se află o închisoare-fortăreață pentru deținuți politici. Aici erau închiși și copii și bătrîni, închiși pentru mulți ani de zile, așa cum ordona imamul. Dacă imamului i se părea că un oarecare șeic de trib nu este prea sigur, el arunca în această închisoare drept ostateci pe fiul său minor, pe tatăl său, rudele sale.

Imamul se răfuia crud cu adversarii săi. În Yemen exista execuția publică, care se făcea la Sanaa pe platoul situat între porțile Beb-el-Yemen și școala de arme. Călăul tăia condamnatului capul; trupul era apoi aruncat șacalilor, hienelor și ulilor. Dacă rudele celui executat dădeau un bacșiș călăului, acesta, îi tăia capul cu o singură lovitură. Dacă nu, victima era schingiuită prin aplicarea mai multor lovituri cu sabia.

Exista și obiceiul că acela care se pronunța împotriva regimului imamului, să fie legat la picior cu un lanț. Unii erau aruncați, cu aceste lanțuri la picioare, în închisoare, alții au fost lăsați să lucreze. Și umbla yemenitul, zingănind din lanțuri, prin oraș, în bazar. Este adevărat că omul se obișnuiește cu toate, și lanțurile nu mai însemnau o rușine publică pentru acela care le purta. Mînia se îndrepta împotriva acelora care ordonau ca oamenii să fie puși în lanțuri.

Toate acestea se întîmplau cu totul recent, doar acum cîteva luni. Astăzi, în Yemen, se poate vedea ceea ce în trecut îl putea speria pe imam și pe complicii lui chiar în somn. Mă refer la mitingurile și demonstrațiile poporului. La Sanaa am văzut rînduri închegate de demonstranți care purtau pancarte pe care erau înscrise lozinci care îndemnau la sprijinirea guvernului republican și la înfrîngerea mercenarilor Arabiei Saudite, lordaniei și ai imperialiștilor. Însăși marșul în coloane este ceva neobișnuit pentru un yemenit, care are doar o vagă imagine despre ceea ce înseamnă organizare și disciplină.

La Moha, un port vechi care și-a împrumutat numele cafelei Moka, devenită renumită în întreaga lume (deși această cafea nu s-a produs nici odată în apropiere de Moha, ci a fost doar transportată prin acest port în străinătate), am avut prilejul să particip la o demonstrație în apărarea unității poporului yemenit. Un camion de trei tone era plin de demonstranți care strigau lozinci și fluturau steaguri naționale (ele pot fi văzute acum pretutindeni: pe radiatoarele automobilelor, pe clădiri, pe bărcile yemenite, pe măgari — într-un cuvînt acolo unde poate fi găsit un loc pentru fixarea lor). Alături de camion, alergau demonstranții, care n-au găsit loc pe scările și pe aripile mașinii.

Caracteristic este faptul că deocamdată toate lozincile vorbesc despre întărirea independenței Yemenului republican, despre solidaritatea popoarelor arabe, despre înfrîngerea dușmanilor externi. Aceasta constituie prima sarcină a republicii.

Iar mîine, nu în sens figurativ, ci în sensul adevărat al acestui cuvînt, se vor pune sarcinile uriașe de transformare a

(Continuare în pag. a VI-a)

DE PESTE HOTARE • DE PESTE HOTARE • DE PESTE HOTARE

Adunarea Generală a O.N.U. a încheiat examinarea problemelor economice

NEW YORK 20. — Corespondentul Agerpres, C. Răducanu transmite:

În ședința din noaptea de 18 decembrie Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat 19 rezoluții recomandate de Comitetul nr. 2, încheind cu aceasta examinarea problemelor economice care au figurat pe ordinea de zi a actualei sesiuni. Acest mare capitol al ordinei de zi a celei de-a 17-a sesiuni a O.N.U. merită o atenție specială atît prin numărul de probleme și însemnătatea lor, cît și prin importanța hotărîrilor luate și semnificația lor în ansamblul activității sesiunii.

Problema care a concentrat preocupările tuturor delegaților a fost aceea a pregătirii conferinței internaționale asupra comerțului.

A doua problemă importantă, care a înregistrat victoria punctului de vedere al țărilor socialiste, a fost aceea a recunoașterii de către unanimitatea comitetului a însemnătății elaborării unui program economic al dezarmării, în sensul ideilor cuprinse în proiectul de rezoluție depus de U.R.S.S.

Al treilea grup de hotărîri adoptate se referă la un complex de rezoluții menite să ajute procesul de consolidare economică a țărilor în curs de dezvoltare, să stimuleze industrializarea lor, să sprijine independența lor economică. Între aceste hotărîri se înscrie cea cu privire la apărarea suveranității țărilor asupra resurselor lor naturale, măsuri pentru evitarea fluctuațiilor la prețurile materiilor prime de care profită marile monopoluri imperialisae, măsuri de sprijinire a industrializării (propunere care are drept coautor delegația R.P. Romîne) și altele care exprimă rolul sporit al O.N.U. în acest domeniu de maximă însemnătate pentru lupta unei mari părți din omenire, recent eliberată de colonialism, împotriva foametei, sărăciei și condițiilor inumane de viață.

În dezbateri și hotărîrile luate în toate problemele relevate mai sus, delegația noastră și-a adus contribuția sa prețioasă, fiind un factor activ în clarificarea rolului O.N.U. în domeniul rezolvării problemelor economice a țărilor în curs de dezvoltare. Membră a Comitetului de la Geneva, delegația la sesiune a țării noastre a subliniat uriașele avantaje ale pregătirii unui cuprinzător program economic al dezarmării, pronunțîndu-se în toate aspectele discutate în favoarea găsirii unor soluții larg acceptabile tuturor.

Dezbaterile actualei sesiuni a O.N.U. în chestiunile economice au demonstrat cu putere legătura indisolubilă între problemele economice și cele politice, făcînd în același timp dovada posibilității adoptării, pe baza concesiilor reciproce și a dorinței de înțelegere, a unor hotărîri unanim salutate de toate țările.

Actuala sesiune a relevat la acest capitol că, în spiritul Cartei, al coexistenței pașnice și al cooperării internaționale, sînt deschise toate drumurile soluționării și altor mari probleme economice și politice, care mai stau în atenția opiniei publice mondiale.

Interviul președintelui S. U. A.

WASHINGTON 20 (Agerpres). — TASS transmite: Presa americană a publicat textul interviului acordat de președintele J. Kennedy reprezentanților a trei din cele mai mari societăți de radioteleviziune din S.U.A.

Făcînd bilanțul celor doi ani de cînd a preluat postul de președinte, J. Kennedy a declarat că problemele care stau în fața S.U.A. s-au dovedit a fi „considerabil mai dificile" decît credea el, iar posibilitățile Statelor Unite de a rezolva aceste probleme sînt limitate". Referindu-se la hotărîrea S.U.A. de a stabili blocada Cubei, președintele a făcut cunoscut că această hotărîre a fost adoptată după lungi discuții și consultări, în timpul cărora consilierii săi au exprimat puncte de vedere diferite.

Kennedy a spus că raportul prezentat de N. S. Hrușciov la cea de-a doua sesiune a Sovietului Suprem al U.R.S.S. este extrem de important. Vorbind despre perspectivele îmbunătățirii relațiilor sovieto-americane în legătură cu slăbirea încordării în regiunea Mării Caraibilor, el a observat că această îmbunătățire poate veni „la timpul său". După părerea președintelui, „S.U.A. și Uniunea Sovietică, despărțite printr-o distanță de mii de mile pe uscat și pe apă, sînt țări bogate, cu popoare foarte energice", care pot tări în pace între ele.

Președintele a fost întrebat dacă consideră că o „conferință la nivel înalt va fi utilă într-un viitor apropiat". Declarînd că întîlnirea de la Viena dintre el și șeful guvernului sovietic a fost utilă, John Kennedy a adăugat: „Totuși, nu cred că trebuie să revenim la aceasta pînă nu ne vom convinge într-adevăr că a fost netezită calea noastră pentru un acord cu privire la experiențele nucleare, sau cu privire la dezarmare, sau pentru o înțelegere direct în Europa. Tocmai aceasta dorim noi. După cum am mai spus, în prezent, pentru noi a început o perioadă prea serioasă ca să existe încordare sau să tindem spre existența încordării în relațiile dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite..."

Kennedy a spus că în prezent S.U.A. cheltuiesc în scopuri militare cel mai mare procent din alocările bugetare în comparație cu aliații lor. În străinătate se află un milion de soldați americani. S.U.A. a declarat președintele suportă 30 la sută din cheltuielile pentru „infrastructura" N.A.T.O., ceea ce reprezintă, aproximativ — 3 miliarde de dolari, care fac să sporească deficitul balanței lor de plăți. În legătură cu aceasta, președintele, și-a exprimat speranța că țările Europei occidentale se vor include mai activ în cursa înarmărilor clasice și, între altele, își vor spori forțele armate clasice. Președintele s-a pronunțat împotriva creării de către țările Europei occidentale, în special de către Franța, a potențialului nuclear propriu.

Convorbirile Kennedy-Macmillan

NASSAU 20 (Agerpres). După prima zi a tratativelor purtate în capitala coloniei engleze Bahamas, Nassau, între președinții S.U.A., Kennedy și primul ministru al Marii Britanii, Macmillan, purtătorii de cuvînt ai celor două delegații au organizat o conferință de presă. Răspunzînd la întrebările ziariștilor, purtătorul de cuvînt englez, Harold Evans, a declarat că cei doi oameni de stat au abordat problema viitorului rachetei „Skybolt" care constituie obiectul unei puternice controverse între Statele Unite și Marea Britanie și situația din Congo. În legătură cu soarta rachetei „Skybolt", Evans a declarat că în această problemă „au fost realizate unele progrese", dar că convorbirile nu s-au încheiat încă. Evans — transmite Agenția Associated Press — a făcut și o scurtă declarație în care a arătat că președintele Kennedy și primul ministru Macmillan „au căzut de acord în a aprecia că în Congo există un pericol serios de agravare a situației. Cei doi oameni de stat, continuă declarația, consideră drept un element important pentru soluționarea problemei congoleze necesitatea unui acord privind împărțirea beneficiilor între Katanga și guvernul central congolez".

O nouă conferință de presă a fost organizată cîteva ore mai tîrziu cînd purtătorul de cuvînt al Casei Albe a anunțat că președintele Kennedy și primul ministru Macmillan au hotărît să prelungească cu încă o zi convorbirile lor. El a adăugat că primul ministru al Canadei, Diefenbaker, care va sosi vineri la Nassau, va avea întrevederi cu Kennedy și Macmillan. Purtătorul de cuvînt al Casei Albe a declarat, de asemenea, că discuțiile celor doi oameni de stat asupra problemei „apărării nucleare europene" au continuat și în cursul dineului oferit miercuri seara de Macmillan președintelui S.U.A. El a făcut cunoscut că un comunicat final asupra tratativelor va fi dat publicității în seara de 21 decembrie.

La Copenhaga:

Conferință de presă consacrată proclamării R. P. Romîne

COPENHAGA 20 (Agerpres). — La 18 decembrie a avut loc la Legația R. P. Romîne din Copenhaga o conferință de presă consacrată celei de-a 15-a aniversări a proclamării R. P. Romîne, la care a vorbit însărcinatul cu afaceri a.i., Iosif Beseadovschi.

Au participat reprezentanți ai presei centrale și ai radioteleviziunii daneze, ai Departamentului de presă și informații al M.A.E. danez, precum și atașați de presă ai unor misiuni diplomatice.

Într-unul din saloanele legației a fost organizată o expoziție de fotografii cu imagini din R. P. Romînă, precum și un stand cu diferite publicații romînești.

Președintele I. B. Tito a plecat spre patrie

KIEV 20 (Agerpres). — La 20 decembrie, Iosip Broz Tito, președintele Iugoslaviei, și persoanele care îl însoțesc au părăsit Kievul, plecînd spre patrie.

La gară, președintele Iugoslaviei și persoanele care îl însoțesc au fost conduși de N. S. Hrușciov, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S., președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., Nikolai Podgornii, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Ucraina, Demian Korotcenko președintele Prezidiului Sovietului Suprem al R.S.S. Ucrainene, și alte personalități.

Iosip Broz Tito și Nikita Hrușciov au rostit cuvîntări la gară. N. S. Hrușciov și celelalte persoane care se aflau la gară pentru a conduce pe oaspeții iugoslavi și-au luat rămas bun, călduros, de la prietenii iugoslavi, urîndu-le drum bun. În timpul șederii în U.R.S.S. oaspeții iugoslavi au vizitat, în afară de Moscova, orașele Volgograd și Kiev, întreprinderi industriale și instituții culturale, s-au întîlnit cu conducătorii locali și cu oameni ai muncii. Pretutindeni li s-a făcut o primire caldă, cordială, care denotă că între popoarele celor două țări există relații de prietenie.

N. S. Hrușciov și I. B. Tito au avut o serie de întîlniri și convorbiri la care au participat și alți conducători ai U.R.S.S. și Iugoslaviei. În timpul schimbului sincer și tovărășesc de păreri asupra dezvoltării continue a relațiilor sovieto-iugoslave frățești au fost discutate, de asemenea, problemele situației internaționale contemporane.

Venirea președintelui Iugoslaviei, Iosip Broz Tito și a persoanelor care l-au însoțit la odihnă în U.R.S.S. și schimbul de păreri care a avut loc în timpul convorbirilor dintre conducătorii sovietici și iugoslavi, constituie o nouă contribuție importantă la cauza dezvoltării continue a relațiilor de prietenie, colaborare și înțelegere reciprocă între Uniunea Sovietică și Iugoslavia și corespund intereselor țărilor socialismului, intereselor consolidării păcii și prieteniei între popoare.

Tratativele comerciale sovieto-cubane

MOSCOVA 20 (Agerpres). TASS transmite: La Moscova s-a dat publicității comunicatul cu privire la prima etapă a tratativelor dintre delegația guvernamentală comercială cubană și o delegație guvernamentală sovietică în problemele comerțului exterior pe anul 1963.

Cele două părți, se arată în comunicat, au căzut de acord asupra extinderii relațiilor comerciale în anul 1963. Aceasta va permite Cubei să înlăture blocada economică impusă de imperialismul nord-american în scopul înăbușirii revoluției socialiste cubane.

În timpul vizitei sale, Rodriguez a avut întîlniri cu N. S. Hrușciov, care s-au desfășurat într-un spirit de profundă prietenie și cordialitate.

În comunicat se arată că în timpul tratativelor s-a realizat o înțelegere deplină în ce privește principalele probleme ale comerțului exterior dintre Cuba și U.R.S.S. în anul 1963, nivelul acestui comerț, problemele creditului, transportării mărfurilor în Cuba și din Cuba, precum și alte probleme importante.

La Praga:

Conferința teoretică „Sistemul mondial socialist și mișcarea de eliberare națională"

● PRAGA. Între 17 și 19 decembrie a avut loc la Praga conferința teoretică pe tema „Sistemul mondial socialist și mișcarea de eliberare națională". Conferința a fost organizată de redacția revistei „Probleme ale păcii și socialismului". La discuții au participat teoreticieni în domeniul marxism-leninismului din 28 de țări.

din viața și lupta tineretului lumii

S. U. A.: Provocările rasiștilor continuă...

Referindu-se la incidentele de o violență neobișnuită care au avut loc în Statele Unite cu ocazia înscrierii studentului negru, James Meredith, la Universitatea din statul Mississippi, și în cursul cărora ziaristul francez Paul Guihard și-a pierdut viața, ziarul „Combat" scrie că problema integrării rasiale în S.U.A. a fost rezolvată doar în mod simbolic. James Meredith a fost admis ca student, dar el vine și pleacă de la Universitate sub paza armată.

În prezent, acțiunile provocatoare ale rasiștilor sînt îndreptate împotriva studenților albi, care, bravînd situația, au acceptat să stea la aceeași masă cu Meredith sau l-au salutat pe stradă. „Unii dintre ei, scrie ziarul, au fost bătuți, alții au început să fie ocoliți de colegii lor, iar alții, întorcîndu-se într-o seară acasă, și-au găsit hainele făcute zdrențe, cărțile rupte în bucăți și pereții acoperiți cu inscripții amenințătoare". Studenții „au înțeles" și s-au hotărît să plece; unii au și plecat.

În continuare, ziarul arată că studenta Sidna Brower, redactor-șef al ziarului Universității, a fost energic criticată de „Senatul" studenților pentru că a îndrăznit să sugereze colegilor și colegilor săi că este mai bine să-l primească prietenește pe Meredith în rîndurile lor. „Puțin a lipsit, scrie ziarul, să fie adoptată o moțiune de cenzură care ar fi obligat-o pe Sidna Brower să părăsească universitatea".

După cum scrie ziarul, problema integrării rasiale în statul Mississippi a îmbrăcat și alte forme. Nu de mult, membrii adunării legislative a acestui stat au cerut ca creditele acordate universității să fie în așa fel repartizate, încît profesorilor care „favorizează" integrarea să nu li se plătească salariile.

Un apel al tineretului comunist din Spania

Săptămînalul Federației Tineretului Comunist Italian „Nuova Generazione" a publicat un apel al tineretului comunist din Spania care cheamă la luptă pentru salvarea lui Julian Grimau, membru al C.C. al P.C. din Spania, arestat de poliția spaniolă. În apel se arată că „tentativa de sinucidere despre care a anunțat poliția nu este decît o minciună care urmărește să mascheze torturile groaznice la care a fost supus Grimau".

Opinia publică, se arată în apel, trebuie să ceară cu hotărîre eliberarea lui Julian Grimau din ghiarele poliției franchiste.

Situația precară a tinerilor șomeri scoțieni

Deosebit de grea este situația tinerilor șomeri scoțieni scrie ziarul englez „Tribune" adăugînd că recent numărul tinerilor înregistrați ca șomeri în Scoția era de 7 289, dintre care peste 3 000 absolvenți ai școlilor medii ce nu găsesc plasament.

Perspectivele unei îmbunătățiri a situației sînt aproape inexistente — continuă „Tribune". Se pare că pînă în 1970 va exista o armată permanentă de 100 000 șomeri în Anglia".

• PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT •

MOSCOVA 20 (Agerpres).— TASS transmite: La 20 decembrie a avut loc la Teheran solemnitatea schimbului documentelor de ratificare a Tratatului dintre guvernul U.R.S.S. și guvernul șahului Iranului cu privire la regimul de frontieră și cu privire la ordinea reglementării conflictelor și incidentelor de frontieră.

În capitala statului Panama din America Centrală s-a constituit, la indicația Pentagonului, o nouă organizație militară după sistemul N.A.T.O., C.E.N.T.O. și S.E.A.T.O. (Ziarele)

Comandament unic

desen de V. VASILIU

Cu prilejul împlinirii a 45 de ani de la înființarea organelor securității de stat a U.R.S.S.

MOSCOVA. La 20 decembrie la Moscova a avut loc o adunare solemnă cu prilejul împlinirii a 45 de ani de la înființarea organelor securității de stat a U.R.S.S. La adunare au participat Mihail Suslov și Vitali Titov, secretari ai C.C. al P.C.U.S., mareșalul Uniunii Sovietice Malinovski, ministrul apărării al U.R.S.S., mareșalul Greciko, Sofia Dzerjinskaia, văduva lui Felix Dzerjinski, organizatorul și primul conducător al organelor securității de stat, și alții. Vitali Titov a dat citire mesajului de salut adresat de Comitetul Central al P.C.U.S. și de Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. lucrătorilor din organele securității de stat. A prezentat apoi un raport Vladimir Semiceastnii, președintele Comitetului securității de stat de pe lîngă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S.

Australia a recunoscut Republica Arabă Yemen

● CANBERRA. — Primul ministru australian, Robert Menzies, a anunțat la 20 decembrie că Australia a recunoscut în mod oficial Republica Arabă Yemen.

● ACCRA. — La Accra a fost semnat un contract care prevede acordarea de ajutor tehnic Ghanei de către Uniunea Sovietică în construirea în regiunea orașului Accra a unui mare combinat pentru construcția de case cu o capacitate de 70 000 de metri pătrați de suprafață locativă pe an. După semnarea contractului, ministrul comunicațiilor și construcțiilor de locuințe, Bensah, a declarat că acest contract este un document de importanță excepțională pentru Ghana.

Violente furtuni de nisip în Orientul Mijlociu

● BEIRUT. — Asupra întregului Orient Mijlociu s-au abătut violente furtuni de nisip. După cum anunță agenția France Presse, ele au paralizat traficul aerian în întreaga regiune. Norii de nisip creați de un vînt venind din sud, cu o viteză de peste 140 km la oră, au împiedicat vizibilitatea atît pe mare, cît și pe uscat. În cursul zilei de 19 decembrie, aerodromurile din Cairo, Alexandria, Port-Said, Amman, Ierusalim, Beirut, Damasc, Alep și Cipru au fost închise.

Acestea sînt considerate cele mai violente furtuni de nisip cunoscute în regiunea Orientului Mijlociu în ultimii ani.

Numeroase accidente de circulație în Anglia

● LONDRA. — În luna octombrie a.c. din cauza accidentelor de automobil în Anglia și-a găsit moartea 624 de oameni, iar alți 29 640 au fost grav răniți. Ministerul Transporturilor, anunțînd aceste date, subliniază că în primele 10 luni ale anului curent peste 281 000 de oameni au avut de suferit din cauza accidentelor de circulație. Din acest număr 5 402 persoane au murit, iar peste 69 000 au fost grav rănite.

● BERLIN. — După cum anunță agenția A.D.N., W. Ulbricht, prim secretar al C.C. al P.S.U.G., a primit pe S. A. Dange, președintele Consiliului Național al Partidului Comunist din India, cu care a avut un schimb de păreri în problemele care interesează cele două partide.

● BONN. — Într-o convorbire cu un corespondent al societății americane de televiziune „Columbia Broadcasting Corporation" cancelarul Adenauer a lăsat să se înțeleagă că nu intenționează să-și respecte promisiunea de a părăsi postul de cancelar în toamna anului 1963, ci abia în... 1965.

● GENEVA. — La 20 decembrie a avut loc la Geneva ultima ședință a conferinței Comitetului celor 18 pentru dezarmare înaintea întreruperii lucrărilor sale pe perioada sărbătorilor de iarnă.

Conferința se va întruni din nou la 15 ianuarie 1963.

● TAȘKENT. — Oameni de știință din Uzbekistan — anunță TASS — au reușit să reproducă în condiții de laborator procesele de formare a minereurilor care s-au desfășurat în urmă cu milioane de ani. Scopul acestor cercetări este de a explica condițiile formării minereurilor pentru a putea fi prospectate mai ușor zăcămintele de minereuri.

Publicarea rezoluției Congresului E. D. A.

ATENA 20 (Agerpres). — Ziarul „Avghi" a publicat textul rezoluției cu privire la problemele politice adoptate la cel de-al II-lea congres al Uniunii democrate de stînga (E.D.A.), care s-a încheiat recent. Principalul imperativ al epocii noastre, se arată în rezoluție, îl constituie preîntîmpinarea războiului și asigurarea coexistenței pașnice. Condamnînd cu hotărîre recentele acțiuni piratești ale S.U.A. împotriva Cubei, care au împins omenirea în pragul unui război nuclear, în rezoluția congresului se subliniază că omenirea a reușit să evite războiul datorită înțelepciunii, fermității și calmului conducătorilor Uniunii Sovietice, a luptei poporului cuban și a altor popoare.

Intensificarea luptei poporului grec pentru pace, împotriva bazelor atomice și de rachete, pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii, într-o zonă denuclearizată, intensificarea luptei pentru dezarmare, pentru stabilirea relațiilor de prietenie cu toate țările vecine sînt considerate de congres sarcini urgente ale E.D.A.

Partidul, se arată în continuare în rezoluție, trebuie să organizeze lupta poporului grec pentru democrație, pentru satisfacerea revendicărilor sale. Lupta pentru legalizarea partidului comunist, pentru reîntoarcerea în patrie a emigranților politici, eliberarea luptătorilor mișcării din rezistență și recunoașterea meritelor acestei mișcări, lupta pentru anularea legilor antidemocratice — constituie datoria primordială a partidului.

În această luptă este necesar să se întărească unitatea poporului. Menținîndu-se pe pozițiile sale, E.D.A. declară în același timp că este de acord cu o serie de cereri ale Uniunii de centru. Aceasta poate servi drept bază a colaborării forțelor democratice.

ALEGERILE GENERALE DIN REPUBLICA DOMINICANĂ

SAN DOMINGO 20 (Agerpres). — La 20 decembrie au avut loc în Republica Dominicană alegeri generale. „Pe străzi circulau puternice unități de poliție, iar forțele armate au fost puse în stare de alarmă pentru a interveni imediat în caz de necesitate", transmite agenția United Press International referindu-se la atmosfera în care s-au desfășurat alegerile. Aceeași agenție, arată că, comercianții și-au închis prăvăliile și au tras obloanele pentru a se feri de eventuale tulburări. Agenția relevă că din primele ore au fost semnalate o serie de incidente violente în unele localități ale țării. Campania electorală s-a încheiat miercuri seara în capitala țării cu serioase tulburări în urma cărora au fost rănite mai multe persoane.

Rezultatele alegerilor urmează a fi cunoscute abia săptămîna viitoare.

SECOLUL XX pătrunde în Yemen

(Urmare din pag. a V-a)

Yemenului. Secolul al XII-lea nu poate rămîne neatins la sate și orașe.

La Djebel există de toate...

Călătorești pe drumurile părții muntoase a țării — Djebel (iar munții ocupă două treimi a teritoriului) și admiri culmile, stîncile, cheile și șesurile. Dar, iată, chiar în vîrful muntelui sau pe o creastă, apare un sat de munte. Cîteva case cu trei etaje, construite din piatră. Primul etaj nu are ferestre, ci metereze. Aici, se află depozitul de produse și de diferite obiecte de uz casnic. La etajele următoare trăiește falimia țăranului. În casă, în loc de mobilă, obiecte din tablă și covoare țesute în casă. E întuneric, murdar, neplăcut. Casa este construită în vîrful muntelui, deoarece în acest fel este mai ușor să privești împrejurimile sau să tragi cu pușca de jur împrejur. Ciocnirile între triburi au fost dese aici și de ele a ținut seama arhitectura locală. Casele șeicului tribului se află la o altitudine și mai mare. Lui îi aparțin pămînturile, pentru el țăranii lucrează ca argați sau arendași, primind pentru aceasta o treime din recoltă. Iar după strîngerea recoltei, pe țăran îl pîndesc cămătarii și negustorii.

Dacă facem abstracție de relațiile sociale, la Djebel există tot ce este necesar pentru o viață liniștită a țăranului yemenit, iubitor de muncă. Iar dragostea sa de muncă este uimitoare. În jurul satului, pe povîrnișurile munților, se întind terase de ogoare. Pămîntul este adus aici de femei și copii, în saci și coșuri, din văile roditoare. Lucrurile nu se opresc însă aici. Aceste cîmpuri au nevoie de o permanentă pază. Primăvara există primejdia ca ele să fie cărate de torenții năvalnici care vin din munți. Semănăturile sînt atacate de cirezi de maimuțe, care există aici în număr mare. Uneori, pe ogoare se adună cirduri de păsări. Din cînd în cînd, din adîncurile peninsulei arabice vin lăcustele.

Aici există totuși o abundență de umiditate — munții opresc norii ce vin dinspre Oceanul Indian — și munca țăranului este însutit compensată. Grîul, porumbul și principala graminee de aici, durra (una din varietățile meiului african) dau în aceste locuri cîte două-trei recolte. În șesuri se strîng recolte bogate de legume, fasole, păstăioase. Cresc bumbacul, fructe citrice, de-a lungul rîurilor se întind cringuri de banane. Pe povîrnișurile munților cresc struguri minunați, care în Yemen numără cîteva zeci de soiuri. Și, în sfîrșit, în munții din Djebel crește arborele de cafea care dă varietăți de cafea renumite în întreaga lume. Printre ele veți căuta în zadar varietatea Moka, amintită de mine mai sus, existentă doar în imaginația negustorilor europeni care exportau cafeaua yemenită prin portul Moha. Trebuie arătat că în Yemen se consumă puțină cafea. Ea nu este gustată aici așa cum este, să zicem, în Egipt.

Imagini din Sanaa

Orașul a avansat întrucîtva față de sat. Principala deosebire rezidă în arhitectura caselor. La Sanaa există case cu 4—5 etaje, împodobite cu un ornament de gips în jurul ferestrelor. Etajul superior este mai mic. Acolo se află camera oaspeților, cea mai arătoasă cameră din casă. Dar în aceste case, care produc efect, în special cînd sînt învăluite în verdeața de altfel rară în oraș, nu există canalizare: murdăria se prelinge încet într-un colector special aflat în fața zidului de fațadă al casei. Oamenii se referă la soare și vînt care, chipurile, dispersează mirosul și, în general acționează în favoarea stării sanitare. Praful se dispersează în oraș, cu atît mai mult cu cît în orașele yemenite nu există străzi pavate. Conductele de apă se află într-o stare embrionară și de aceea este deseori lipsă de apă. Adăugați la aceasta că regimul imamilor interzicea cinematograful și cărțile, că principalul „club" al orașului este suk — adică bazarul, că în oraș femeile (chiar și fetele) poartă văl, că luptătorii triburilor umblă desculți, că un yemenit de rînd mănîncă pe zi alimente în valoare de jumătate de bukși (a 80-a parte dintr-un real!) și alte lucruri asemănătoare — și în fața dumneavoastră va apare panorama unui oraș din Evul Mediu în a doua jumătate a secolului XX.

Yemenul are împotriva cui să lupte, dacă în spatele mercenarilor înaintează către țară groaznicul regim vechi cu toate plăgile feudalismului. Iată de ce triburile, ce-i adevărat nu toate într-o măsură egală, nu toate în mod hotărît și rapid, declară că sprijină noul regim republican. În procesul apărării țării se făurește patriotismul yemenit, dispar deosebirile între triburi, ies la iveală dușmanii interni ai poporului yemenit care nu doresc progresul țării.

Atît în lupta pentru apărarea patriei sale, cît și în lupta împotriva înapoierii din interiorul țării, poporul yemenit nu este singur. El este ajutat de un stat arab — Republica Arabă Unită. El are un mare prieten — Uniunea Sovietică. U.R.S.S. acordă un ajutor prietenesc Republicii Arabe Yemen.

Dacă ne exprimăm în mod figurativ, de partea Yemenului stă epoca noastră care este incompatibilă cu barbaria feudală. În septembrie, Yemenul a dat prima lovitură acestei barbarii, și nu va exista o întoarcere la trecut, pentru că acest lucru nu-l dorește poporul yemenit care, pentru prima oară în istoria sa, a luat soarta țării în propriile sale mîini.

Trecutul a lăsat urme grele în Yemen.

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii", Tel. 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".